

MEMORIA

2023

SUMARI

1.	Presentació	2
2.	Institució	4
3.	Patrimoni	
3.1	Gestió de l'obra	6
3.2	Renovació de l'espai de reserva	9
3.3	Activitat de la Càtedra UB-Joan Brossa	9
3.4	Altres projectes	10
4.	Convocatòries obertes i suport a la creació	
4.1	Convocatòries obertes d'arts en viu	11
4.2	PostBrossa	12
4.3	P.I.C. (Programa d'Investigació Curatorial)	13
4.4	Convocatòria d'investigació a l'arxiu	14
4.5	Convocatòria d'imatge de temporada	14
5	Mediació i educació	
5.1	L'oferta permanent: rutes, tallers i visites	15
5.2	Formació per a docents.	19
5.3	VIII Jornada Educativa	20
5.4	Ràdio Brossa	20
5.5	Altres col·laboracions	21
6	Exhibició	
6.1	Arts en viu	22
6.2	Arts visuals	31
6.3	Pensament i altres activitats	39
6.4	Aliances compartides i activitats acollides	42
7	Comunitat i comunicació	
7.1	Registre de visitants	50
7.2	Impacte a xxss	53
7.3	Material gràfic	54
7.4	Recull de premsa	56

1. PRESENTACIÓ

Presentem la memòria d'activitats del 2023 de la Fundació Joan Brossa. Es tracta d'un document extens que recull 12 mesos d'activitat i programació que, d'entre d'altres coses, consoliden el Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa en un centre cultural singular al bell mig de la ciutat de Barcelona.

A partir de l'obertura del centre el desembre del 2021, des del Centre de les Arts Lliures, la Brossa, proposem una mirada que es col·loca entre la memòria i la contemporaneïtat i que no defuig cap tensió que hi pugui haver entre aquests dos pols. Els treballem des de la creació, l'exhibició i la recerca. La Brossa també és l'espai de l'experimentació. Joan Brossa era poeta, i aquesta identitat marca la seva manera de relacionar-se amb el món. Ens interessen, doncs, les poètiques radicals que no donen res per fet, que treballen amb el que no és evident, que es col·loquen als marges de les disciplines i que posen en crisi els sistemes prefixats. Finalment, la programació que s'ofereix des de la Brossa consolida també la tasca educativa i de mediació i el compromís amb el suport a la creació.

Durant tot el 2023 hem tingut ben present aquest marc conceptual i tota l'activitat que hem portat a terme la sintetitzem en cinc àmbits d'acció: patrimoni, suport a la creació, mediació i educació, formació i recerca i exhibició.

Pel que fa l'àmbit de patrimoni, a part de seguir treballant en la gestió de drets i la mediació en recerca a l'arxiu (sempre amb la complicitat del MACBA), durant el 2023, podem destacar dues accions determinants: per un costat s'ha condicionat un espai de reserva per a l'obra de Joan Brossa que forma part del fons de la Fundació amb l'objectiu de tenir l'obra a mà, en condicions òptimes de conservació i amb la intenció que l'espai pugui ser visitable. Per un altre costat, gràcies a la mediació de les galeries Nogueras-Blanchard i Mosel und Tschechow, s'ha formalitzat la venda d'un paquet important d'obra gràfica, objectual i documental a l'arxiu Marzona de Dresden especialitzat en avantguardes.

Hem seguit augmentant el compromís amb el suport a la creació consolidant cinc convocatòries obertes de creació, producció i exhibició en diferents àmbits (companyia resident, poesia escènica, instal·lacions artístiques, curadoria, residències de recerca i imatge de temporada), acollint fins a 13 residències artístiques entre les quals es troben tres projectes beneficiaris de les Beques Barcelona Crea de l'Ajuntament de Barcelona.

Pel que fa als projectes de mediació i educació, més enllà de donar continuïtat a projectes i programes concrets, cal destacar que durant el 2023 s'ha estat treballant en la creació d'una nova oferta d'activitats vinculades a la figura de Joan Brossa per tal de reactivar les visites al centre. També podem anunciar que el projecte *Variar, voltar i veïnar* ha estat seleccionat per la Fundació La Caixa per ser beneficiari de la convocatòria Art for Change. Aquest projecte, que es desplegarà durant tot el 2024, és una col·laboració amb la companyia de dansa CondeGalí i l'escola de primària Cervantes.

En l'àmbit de formació i recerca hem treballat per ampliar l'oferta en el programa de formacions (tant vinculades a Brossa com a d'altres àmbits, com la curadoria artística); reactivar la convocatòria de residència d'investigació a l'arxiu i, finalment, per conceptualitzar un

departament I+D en experimentació poètica i educació i mediació que agafarà cos al llarg del 2024.

Finalment, l'exhibició del Centre de les Arts Lliures comprèn activitats diverses des d'una programació regular de temporada teatral, una oferta d'exposicions i instal·lacions artístiques i múltiples activitats. Enguany s'han pogut veure 17 espectacles d'arts en viu, s'ha programat un cicle d'art sonor amb 8 artistes diferents, s'han programat 8 exposicions i instal·lacions artístiques de producció pròpia i s'han desenvolupat fins a més de 60 activitats entre els que hi compten recitals de poesia, visites guiades, performances, tallers, presentacions de llibres, etc. Durant aquest 2023 el Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa ha rebut fins a 14.340 usuaris.

Durant el mes de setembre, en obrir la temporada 2023-24, proposàvem un joc a tots els espectadors. Un joc centrat en la mirada infantil, que no naïf. El repte que els plantejàvem era estar disposats a sorprendre'ns, meravellar-se i jugar, però sempre amb la ironia necessària per no empassar-se gat per llebre. Aquestes normes del joc ens col·loquen en un lloc de resistència i ens permeten teixir i generar una proposta singular. La Brossa, com tots, sobreviu en un context en el què tot és cada cop més alarmantment uniforme i en el què la precarització es troba, també, en els símbols i en els discursos. Singularitzar-se, doncs, esdevé resistència. I això només ho podem fer si ens hi atrevim col·lectivament. I aquest ha estat el propòsit del llarg de l'any.

Direcció col·legiada de la Fundació Joan Brossa

2. INSTITUCIÓ

Si el 2022 va ser el primer any que la Fundació Joan Brossa disposava de conveni i cessió de l'espai municipal de la Seca i, per tant, va significar el creixement i professionalització de totes les àrees necessàries per garantir tota l'activitat, enguany es pot dir que ha estat l'any de posar les bases per un creixement sostenible i sostingut.

Això s'ha concretat en una planificació acurada i l'inici de la redacció d'un pla estratègic que desplega objectius a mitjà i llarg termini de tots els àmbits d'acció que es planteja la Fundació. Vinculat a aquest treball s'han iniciat dos processos que s'allargaran durant tot el 2024: una campanya i assessoria d'ampliació de públics amb l'empresa Còsmica i una consultoria d'elaboració de pla estratègic amb l'empresa Bissap. A més a més, s'han explorat altres fons de finançament que volen ampliar les vies de recursos propis que s'han concretat en l'augment de venda d'obra i la subvenció de la Fundació La Caixa Art for Change per al projecte educatiu.

Tot això ha estat possible gràcies als diferents elements organitzatius i de governança de la institució:

Patronat:

Vicenç Altaió, president
Daniel Giralt-Miracle, vicepresident institucional
Glòria Bordons, vicepresidenta d'estudis
Joan Abellà, secretari i tresorer
Marta Clari i Xavier Marcé, representants de l'Ajuntament de Barcelona
Elvira Dyangani-Ose, representant del MACBA
Jordi Carulla, representant de l'Associació Joan Ponç
Mercè Centelles, vocal
Dolors Guilleumas, vocal
Carme Llopis, vocal
Albert Mestres, vocal
Jaume Maymó, vocal
Antoni Rubió, vocal
Guillem Sánchez, vocal emèrit

El patronat s'ha reunit en dues ocasions durant el 2023: 18 d'abril i 23 de novembre.

La comissió executiva entre patronat i direcció artística i gerencial s'ha reunit mensualment i ha estat formada per:

Vicenç Altaió, president
Glòria Bordons, vicepresidenta d'estudis
Joan Abellà, secretari i tresorer
Maria Canelles, co-direcció arts visuals i textuais
Marc Chornet, co-direcció arts en viu
Sheila Eroles, co-direcció producció i gestió
Clara Rodríguez, gerència

L'equip humà de la Fundació Joan Brossa durant el 2023 ha estat format per:

Maria Canelles, co-direcció arts visuals i textuais

Marc Chornet, co-direcció d'arts en viu

Sheila Eroles, co-direcció de producció i gestió

Judith Barnés, co-direcció del servei educatiu i patrimoni (en excedència)

Clara Rodríguez, gerència

Anna Casasayas, comunicació i premsa

Diana Juanpere, comunicació i premsa (entre l'agost i el novembre en substitució d'Anna Casasayas durant el seu permís maternal)

Aina Canyelles, xxss i públics (de gener a juliol)

Sandra Calvo, xxss i públics (d'agost a desembre)

Sílvia Galí, educació i mediació

Jordi Baldó, cap tècnic

Andrés Rojas, segon tècnic

Pilar Rubio, atenció al públic i botiga

Carles Molero, taquilla i atenció a les companyies

Laia Sistaré, administració, atenció al públic i coordinació de patrimoni

A més a més, ha comptat amb la col·laboració puntual de

Itxaso Corral, en la conceptualització i dinamització d'activitats educatives

Clàudia Díez, dinamitzadora d'activitats educatives

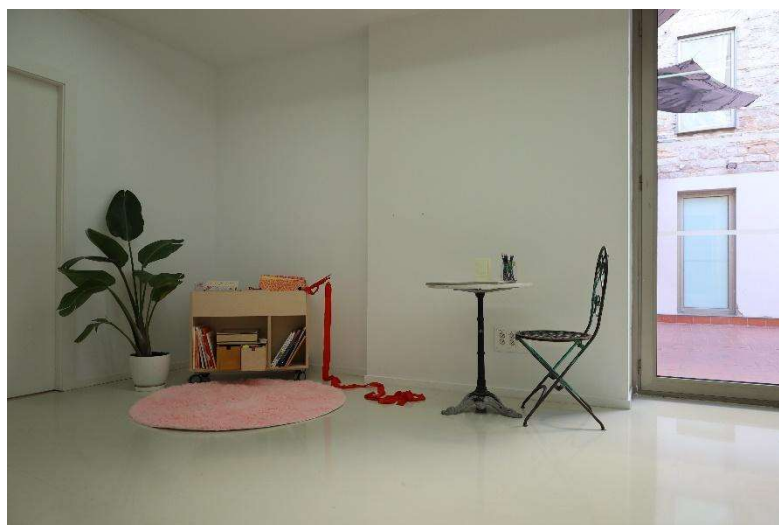
Daniel Campabadal, alumne en pràctiques del Màster d'Educació Interdisciplinària de les Arts

Cal destacar que acaba l'any amb un canvi significatiu pel que fa l'equip de la Fundació Joan Brossa ja que Marc Chornet deixa el seu càrrec com a co-director de l'àrea d'arts en viu del Centre de les Arts Lliures. Georgina Oliva s'incorporarà a partir del febrer del 2024 com a co-directora d'aquesta àrea després d'haver passat un procés de selecció amb 45 candidatures i una valoració feta per una comissió formada per membres de l'equip i del patronat de la Fundació, especialistes externs i un representant de l'Ajuntament de Barcelona.

2.1. Espai de la Seca

Durant el 2022 es va apostar per generar un espai a l'entrada destinat a ser una llibreria i enguany s'ha decidit generar un espai mòbil destinat al públic familiar. Es tracta d'oferir una visita autònoma a famílies que vulguin venir a conèixer el nostre espai i la nostra activitat o simplement a passar una bona estona. Vinculada a la programació, pensada i acurada per a aquest tipus de públic, s'ha generat una proposta que impliquen materials i espai per al gaudi d'infants de diferents edats aprofitant tot el potencial del poeta Joan Brossa. D'aquesta manera, l'antiga fàbrica de la moneda cada cop pren més forma de centre cultural obert i amb vocació pública i acollidora.

3. PATRIMONI JOAN BROSSA

3.1 Gestió de l'obra

Pel que fa la gestió de l'obra de Joan Brossa la Fundació Joan Brossa ha dut a terme les accions següents:

Autoritzacions d'ús de poemes de Joan Brossa per a projectes externs editorials, expositius i/o artístics gestionats internament per la Fundació Joan Brossa: total de 17 peticions

Entitat	Data	Poema
Editorial Casals	30/01/2023	<i>Poema visual, 1982</i>
ArsEt Ediciones	26/03/2023	<i>Brúixola</i>
Museu del Ferrocarril de Barcelona	05/04/2023	<i>18 de juliol</i>
		<i>Contes</i>
		<i>País</i>
		<i>Poema visual per a la 43a Fira del Llibre d'Ocasió Antic i Modern</i>
		<i>Amics de Joan Brossa</i>
La Casa Fullà	06/04/2023	<i>Poema visual 1991</i>
		<i>Avaria</i>
Grupo Editorial Luís Vives	06/04/2023	<i>Viatge</i>
		<i>Desmuntatge</i>
Coordinadora d'Associacions per la Llengua catalana	28/04/2023	<i>La cabaleta</i>
Coordinadora d'Associacions per la Llengua catalana	18/05/2023	<i>Faune</i>
		<i>Colombina</i>
		<i>Poema visual per a la 43a Fira del Llibre d'Ocasió Antic i Modern</i>
Editorial Santillana	15/06/2023	
		<i>Oda lliure a Joan Ponç</i>
		<i>A Joan Ponç</i>
		<i>Joan Ponç</i>
Marc Capdevila	26/06/2023	<i>Ara</i>

		<p><i>Caldera d'abelles</i></p> <p><i>Carrer sense cap mèrit arqueològic</i></p> <p><i>Ofici i serp de l'estraperlista</i></p> <p><i>Comença el gran ball de les bruixes</i></p> <p><i>Vegeu els dibuixos d'en Ponç i d'en Tàpies, llegiu-me!</i></p> <p><i>Esquerdes, parracs, enderrocs esberlant la figura</i></p>
Editorial Santillana	15/06/2023	<p>1939 - 1975, 1982</p> <p><i>Poema visual per a la 43a Fira del Llibre d'Ocasíó Antic i Modern</i></p>
Coordinadora d'Associacions per la Llengua catalana	30/06/2023	<p><i>Poema visual, 1969</i></p> <p><i>Volem viure plenament en català</i></p> <p><i>Poema visual, 1970</i></p> <p><i>Poema visual, 1978 (1969)</i></p> <p><i>Poema visual, 1975 (1970)</i></p> <p><i>Cartell de la pel·lícula No compteu amb els dits</i></p> <p><i>País</i></p> <p><i>Poema visual transitable en tres temps, 1984</i></p> <p><i>Contes</i></p> <p><i>Poema visual, 1982 (1971)</i></p> <p><i>Poema visual, 1989</i></p> <p><i>Alfa</i></p> <p><i>Colombina</i></p> <p><i>Poema visual, 1971 (1970)</i></p> <p><i>Poema objecte, 1967</i></p>

		<i>Poema objecte, 1969</i> <i>Poema experimental</i> <i>Prohibit el pas</i> <i>Kembo</i> <i>Tinter abocat</i> Poema visual, 1975
Angélica Romero (TFM)	27/07/2023	<i>Ruixat de lletres</i> <i>Poema experimental</i> <i>Poema visual, 1989</i> <i>Poema visual, 1989</i> <i>Kembo</i>
Cameron Griffiths - Revista Metamorphoses	18/09/2023	Original i traducció a l'anglès de 7 poemes del llibre <i>Passat Festes</i> .
Cameron Griffiths - Revista Chicago Review	18/09/2023	Original i traducció a l'anglès de 5 poemes del llibre <i>Passat Festes</i> .
Tenement Press	03/10/2023	<i>Sumari Astral</i>
Coordinadora d'Associacions per la Llengua catalana - Barri de Les Corts de Barcelona	05/10/2023	<i>Poema visual, 1978</i> <i>Elegia al Che</i> <i>Espanya, 1971</i> <i>Diàleg</i> <i>Poema visual per a la 43a Fira del Llibre d'Ocasíó Antic i Modern</i> <i>Espanya, 1975</i>
Lastor Media SL	09/10/2023	Escultura dels premis MAX

Drets d'autor gestionats per International Editors

- Poemes transgredits: Liquidaciones de ventas 01/01/2022 - 31/12/2022.
- Drets per reproduir l'obra pactada al catàleg de l'exposició "Blank, Raw, Illegible... Artists Books as Statements (1960-2022)", comissariat per Moritz Küng (Màxim 800 còpies).
- Correspondència de Joan Brossa (Epistolari entre Joan Brossa i Antoni Tàpies de Manuel

Guerrero).

-Liquidacions de vendes Poemes de revolta 01/01/2022 - 31/12/2022.

-Liquidació vendes 01/01/2019 - 31/12/2022: Viatge per la sextina (1976-1986) by Joan Brossa.

-Poesia completa (Vol.III) by Joan Brossa

Préstecs d'obres:

Obra	Exemplar	Entitat	Inici del préstec	Fi del préstec
Poema visual per a l'exposició del Ceret i Cotlliure		Santa Cole	29/09/2023	gener 2024
Stendhal		Santa Cole	29/09/2023	gener 2024
El plat calçador	9/10	Santa Cole	29/09/2023	gener 2024
La llengua del martell	7/10	Santa Cole	29/09/2023	gener 2024

Emissió de certificats d'autenticitat:

Obra	Data
18 de juliol, poema objecte	25/05/2023
La clau de la clau, poema objecte	25/05/2023
Oda a Lluís M.Xirinacs, publicació (poesia literària)	26/09/2023

Venda d'obra:

Obra	Data	Comprador
Poema visual, 1975	9/11/2023	Josep Altayó
18 de juliol, poema objecte	23/05/2023	Joan Olona
La clau de la clau, poema objecte	23/05/2023	Joan Olona
51 cartells	Maig 2023	Andrea Tschechow
Sis diagrames, poema visual	Maig 2023	Andrea Tschechow

Poema visual, 1975	Maig 2023	Andrea Tschechow
Poema visual, 1979	Maig 2023	Andrea Tschechow
Eclipsi	Maig 2023	Andrea Tschechow
A d'entrepà	Maig 2023	Andrea Tschechow

A part d'aquestes gestions també s'han realitzat gestions de drets per part de VEGAP, com a entitat que gestiona els drets visuals de Brossa, i per part d'SGAE, que gestiona els drets textuais.

A banda des de l'Arxiu Joan Brossa del CEDOC, MACBA, també s'han realitzat consultes i cessió de peces.

3.2 Renovació de l'espai reserva:

Després d'una primera fase de buidatge del magatzem de L'Hospitalet de Llobregat i on es va traslladar tota la obra cap a la Fundació, ara hem millorat el sistema d'emmagatzematge de l'obra de Brossa. Hem aconseguit unificar el fons en un sol espai millorant les condicions de preservació i de consulta, sobretot per part de l'equip que hi treballa. Tot això ens ha permès treballar d'una manera més eficaç a l'hora de gestionar les peticions de préstecs, autoritzacions, vendes...

Els objectius per seguir millorant i desenvolupant l'àrea de patrimoni de la fundació contempen acabar d'inventariar el fons, catalogant i documentant totes les peces. I, com a última fase, digitalitzar el fons per poder treballar en unes condicions més òptimes per poder difondre l'obra de Brossa i ajudar-nos en els nostres processos interns de treball en aquesta àrea. D'aquesta manera, disposaríem d'una plataforma web que ens permetria tenir documentat el fons en una eina més eficient i on automatitzar processos. Aquesta plataforma també donaria opció a fer públic l'arxiu i que el públic el pugui consultar a través de la nostra web i així la catalogació podria fer-se extensiva als llibres del fons de la fundació. Llibres que actualment son de consulta per artistes i col·laboradors.

3.3. Activitat de la Càtedra UB Joan Brossa

La Càtedra UB Joan Brossa fou aprovada per la Universitat de Barcelona el mes de juliol de 2022 i fou presentada oficialment a l'Aula Magna de la Universitat el 5 de setembre del mateix any. Disposa d'una [pàgina web a la Universitat de Barcelona](#) on s'anuncien les activitats:

Un any abans i, donat que encara no era possible disposar de la càtedra, entre la Fundació i un ajut de la ILC es realitza la primera activitat: unes Jornades sobre Brossa a València, en motiu del cinquantenari dels Premis Octubre. Posteriorment, a l'inici de 2023 es publicà a Edicions UB el llibre *Joan Brossa, ara i aquí. Mirades des del País Valencià* (editat per G. Bordons i J. Marrugat).

Durant el primer any la càtedra, al gener de 2023, anuncià la Primera convocatòria de premis als millors TFM i TFG del curs 2022-2023 sobre la figura i l'obra de Joan Brossa. Els objectius són proporcionar estímuls perquè l'alumnat universitari investigui sobre el context i l'obra de Brossa, la seva relació amb diferents disciplines i el diàleg que avui dia s'hi pot produir. El treball guanyador va ser *L'art de no-entendre: una mirada brossiana a la incomunicació. Una proposta d'innovació didàctica per treballar la poesia escènica a l'aula* de Genís Jordi Oriol. L'acte de lliurament del premi es va celebrar al Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa el 20 de desembre del 2023 i es va aprofitar per oferir una visita guiada a l'exposició *Joan Brossa. La sensació mental d'una felicitat completa*.

D'altra banda, també s'ha treballat sobre les bases per a una beca de recerca educativa. Un cop consensuat el contingut amb el deganat de la Facultat d'Educació, la UB n'està estudiant les bases. Com que el fet de ser una beca resulta més complicat és probable que s'opti també per un premi. Un cop es tingui el vistiplau de la UB, s'obrirà la convocatòria i se'n farà una rèplica sobre Filologia. S'espera poder fer la convocatòria dins del 2023 i concedir aquests ajuts dins del primer trimestre de 2024.

Un cop engegades aquestes activitats, es treballarà en la realització d'un congrés sobre Brossa a París o a Venècia. Finalment, cal dir que la càtedra també s'ha fet càrrec d'una estada postdoctoral d'una professora de Xile, per estudiar les relacions entre Joan Brossa i Nicanor Parra, així com altres relacions amb Xile i s'ha avalat l'estada d'un professor polonès.

3.4 Altres projectes

Cal destacar alguns projectes de divulgació del patrimoni de Joan Brossa liderats per altres entitats durant el 2023. Amb tots aquests projectes, la Fundació Joan Brossa hi ha hagut complicitat i col·laboració i són determinants pel que fa l'estudi i la divulgació de l'obra i la figura del poeta.

Plataforma per la llengua

Enguany, la Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL) ha dedicat el Correllengua 2023 al poeta Joan Brossa. Com a entitat impulsora del Correllengua, la CAL va considerar que la vida i l'obra de Joan Brossa eren un símbol per reivindicar la llengua i la cultura catalanes.

L'acte inicial del Correllengua va tenir lloc al Centre de les Arts Lliures el 15 d'abril del 2023 i va comptar amb un fragment de l'espectacle *La carta de joc que tinc el pensament*, amb text de Joan Brossa i direcció de Carles Rebassa, i una visita a l'exposició *Altres Brosses. Joan Brossa i el parateatre*. L'acte va aglutinar 65 persones.

Al llarg de tot el 2023 diferents entitats que formen part de la CAL han celebrat i homenatjat la figura de Joan Brossa segons l'itinerari del Correllengua.

Brossa. Art Expandit

La Galeria Miguel Marcos va presentar *Brossa. Art Expandit*, una exposició que es vertebrava amb tres directrius essencials: reivindicar la figura de l'artista amb tota la seva transdisciplinarietat (poeta, gravador, dibuixant, escultor, home de teatre, home de circ, home que inspira, home mediàtic sense voler -ho...). La intenció era posar de manifest la relació entre el poeta i la galeria Miguel Marcos, a través d'una pell feta de fotocòpies de diari en blanc i negre, on s'exhibien una selecció de les accions que es van organitzar conjuntament durant més de dues dècades. I, com no, visibilitzar a autors contemporanis –el col·lectiu Cabosanroque– que reivindiquen la vigència d'aquest homenot artístic, mitjançant un vídeo que documentava líricament la instal·lació que li van dedicar en el 2016, titulada: “No em va fer Joan Brossa”.

4. CONVOCATÒRIES OBERTES I SUPORT A LA CREACIÓ

La Fundació Joan Brossa forma part de la xarxa de fàbriques de creació de la ciutat de Barcelona. Es tracta d'un programa municipal basat en la transformació d'antics edificis industrials en desús per convertir-los en nous espais destinats a la cultura i l'expressió artística. La xarxa compta amb onze centres distribuïts per diferents barris de Barcelona, tots ells dedicats a l'atenció, l'acompanyament i el suport a la creació i l'experimentació artística. Per aquesta raó, el Centre de les Arts Lliures es defineix com un espai amb l'objectiu d'estimular la creació contemporània inspirada en les actituds d'avantguarda que caracteritzen l'univers brossià.

Dins d'aquesta filosofia, durant el 2022 es van publicar diverses convocatòries obertes de creació per a diferents sectors, que han estat exhibides durant el 2023.

4.1 Convocatòries obertes d'arts en viu

Convocatòria de companyia resident Hermann Bonnín (dotació: 30.000€) per a la creació, producció i exhibició d'un projecte escènic vinculat a una companyia teatral professional o creador/a.

Convocatòria d'arts en viu/poesia escènica Hermann Bonnín (dotació: 10.000€) per a la creació, producció i mostra d'un projecte d'arts en viu i/o poesia escènica vinculat a una companyia, col·lectiu d'artistes o creador/a independent. En aquest apartat s'hi encabeixen propostes performatives, d'art sonor, instal·latives, híbrides, etc.

Durant la temporada 23-24 s'estan exhibint les guanyadores de la convocatòria 2022. Els projectes escollits de les categories companyia resident i d'arts en viu/poesia escènica respectivament van ser:

**Songs for the bitch-witch women,
de Mariona Naudin**

Es podrà veure al Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa del 3 al 21 d'abril de 2024.

Projecte que gira entorn de la paraula, la veu i el so i que parteix de l'interès per a entendre quins són els límits del que pot ser dit i del que no en l'esfera pública. En aquest sentit, un dels objectius principals de la peça és vulnerar aquests límits i explorar la paraula "políticament incorrecta" des de la crítica i l'humor. Per a fer-ho ens inspirem en dones reals o fictícies que han parlat públicament i que han estat castigades per haver-ho fet.

Pupils pintaban mis sábanas. Quadre #2 Teresa, Lalínea

Es va poder veure al Centre de les Arts Lliures del 29 de novembre al 8 de desembre de 2023.

El projecte era una conferència performativa en la qual el públic és portador de l'acció, pensada per desplegar-se adaptant-se a l'arquitectura d'espais no teatrals. La Teresa, consumidora d'heroïna durant els anys 80, n'era la protagonista absent. A través del dispositiu escènic, el públic construïa el punt de vista d'una dona que, tot i la doble discriminació que pateixen les consumidores, va trobar en les drogues un mitjà d'emancipació i una xarxa de suport feminista.

Durant el 2023 s'ha convocat la tercera edició de les ajudes Hermann Bonnín, i els guanyadors han estat *Moren els ocells* d'Oriol Morales -amb la modalitat de companyia resident- i *Cera 500 hores de vol* de Carlos Gallardo -amb la modalitat de poesia escènica. Ambdós espectacles es podran veure al Centre de les Arts Lliures durant la temporada 2024-2025.

4.2 PostBrossa

La convocatòria PostBrossa 2023-24 va posar a disposició d'artistes i creadors tres beques de 5000€ (1500€ per honoraris i 3500€ per a la producció) per a instal·lacions artístiques que clarament parteixin d'un joc metafòric com a base de la seva creació.

El jurat es va reunir el 12 de juliol del 2023 i estava compostat per: Maria Canelles (co-direcció del Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa), Albert Chamorro (integrant d'Urati Lab, un laboratori de recerca escènica i col·lectiu participant del projecte En Residència del Centre de les Arts Lliures), Cèlia del Diego (curadora i responsable de relacions institucionals del MACBA), Laura Ginés (artista audiovisual i artista PostBrossa 2022), Joan M. Minguet (investigador especialista en avantguardes i curador de l'exposició *Altres Brosses. Joan Brossa i la poesia d'acció, el parateatre*, al Centre de les arts Lliures) i Raquel Pena (poeta i docent, participant dels projectes *L'ull de veure aparicions*, *Variacions* i *Càpsules Indisciplinades* del Centre de les Arts Lliures).

Durant la temporada 23-24 s'estan exhibint les guanyadores de la convocatòria 2022. Els projectes escollits de l'edició PostBrossa 23-24 que es podran veure durant la temporada 2023-24 son:

AIXÒ NO ÉS RES d'Irena Visa

Es podrà veure al Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa del 18 de gener al 3 de març de 2024.

El projecte, que vol ocupar tota la zona de lleixes de l'espai B, proposa un paral·lelisme entre la idea de menhir i la de ready-made, preguntant-nos qui o què assenyala i en quina direcció.

PRINCIPI, PRINCIPI, PRINCIPI

Mar Reykjavik

Es podrà veure al Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa de l'11 de gener al 25 de febrer de 2024.

Principi és un assaig fílmic sobre el brot, sobre el principi. Una pel·lícula conformada per set actes que són principis o l'intent d'estirar un principi fins al final. Principi és començament i també es el conjunt de valors, creences i normes que organitzen el món. El principi d'aquesta pel·lícula és el principi d'aquesta pel·lícula —que va sobre ella mateixa, sobre la seva pertinència i ocupació—. Un assaig contra el relat.

LES PLANÀRIES I LES TÈNIES

José Begega

Es podrà veure al Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa del 7 de març al 19 de maig de 2024.

Les Plenàries i les Tènies són dos tipus de cuc/paràsit de la mateixa espècie. Les primeres s'han adaptat a l'aigua dolça o salada en entorns naturals i les segones viuen als líquids del cos, específicament a l'intestí de nombrosos mamífers. La idea és treballar sobre la depressió, els testimonis i com n'és de difícil contenir l'energia quan enuncies una experiència que et toca afectivament o et fa mal des d'una perspectiva queer, anarquista, sadomasoquista i antiracista dels cossos.

4.3 P.I.C. (Programa d'Investigació Curatorial)

Sorgit en col·laboració amb la Sala d'Art Jove, aquest projecte s'articula al voltant d'un equip d'artistes i comissaris independents que treballen físicament en el Centre dels Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa en un procés de recerca curatorial. Té com a objectiu principal realçar el llegat artístic i cultural, relacionant-lo amb la creació i el pensament contemporanis. Alhora, és un procés de recerca obert a la disposició de noves generacions d'artistes i comissaris independents. És un procés que inclou una primera part formativa, on els propis artistes seleccionats trien l'itinerari que volen treballar, i una segona part de professionalització, amb un encàrrec concret: treballar dins de l'exposició patrimonial del mateix Centre per a generar una nova exposició comissariada per ells mateixos.

Els seleccionats aquest any per formar part del programa de recerca curatorial (PIC) d'enguany, han estat Max Azemar, Lucca Calderó i Salva G. Ojeda, que han reinterpretat les pràctiques que Joan Brossa entenia com "parateatre" des de les arts visuals contemporànies.

A partir d'aquesta recerca, es va generar l'exposició *Other trash: stop theatre* que partia de l'exposició patrimonial anterior, *Altres Brosses: el parateatre* comissariada per Joan Maria Minguet. La mostra pretenia reflexionar sobre aquells dispositius objectuals, performatius i estructurals que condicionen l'experiència expositiva.

Artistes participants a l'exposició: José y sus hermanas, Julia Varela, Xavi Ristol, AMAGA, Anna Irina Russell, Estructuris 3000, Norma Mort/Mort a la Norma, Violet Ferrer, Flama Drag King, Júlia Barbany, Élan de Orphium i Marta Vigo.

Prèviament a la fase d'investigació, es va generar el següent itinerari:

-Encara hi ha altres Brosses. 22 de març

Visita guiada a l'exposició a cura del comissari Joan Maria Minguet i elaboració d'un glossari compartit amb l'equip de l'exposició i de coordinació del P.I.C. (Maria Canelles, Aina Canyelles, Sílvia Galí, Alba Font, Javi Morera, Laura Parrilla).

-Programes de creació col·lectiva. 29 de març.

Converses amb els equips curatorials del P.I.C. 2022 (Fundació Joan Brossa) i amb (Crear) situacions (Centre d'Arts Santa Mònica).

-Acompanyament i investigació artística. 12 d'abril.

Converses amb Carolina Campos i Marta Gracia Valladares al voltant de la investigació artística dins de museus i fàbriques de creació.

-Parateatralitats contemporànies. 26 d'abril.

Transformismes de cos i espai amb le performer Frau Diamanda.

Projecte amb la col·laboració de la Sala d'Art Jove.

4.4 Convocatòria d'investigació a l'arxiu

El 15 de maig del 2023 es va convocar la segona edició de la residència d'investigació a l'arxiu Joan Brossa amb la col·laboració del Centre d'Estudis i Documentació del MACBA i de la Càtedra UB-Joan Brossa. L'objectiu d'aquesta residència és promoure l'estudi i la divulgació de l'obra del poeta i generar nous continguts que dinamitzin la potencialitat de l'arxiu Joan Brossa a l'hora de provocar nous relats, discursos i, fins i tot, noves creacions.

El jurat, compost per David Bestué, Glòria Bordons, Maria Canelles, Marta Gracia Valladares i Marta Vega, reunit presencialment a la Fundació Joan Brossa el divendres 8 de setembre del 2023, va decidir seleccionar el projecte:

UNA PLUJA DE DAUS

Pere Pedrals

D'aquest projecte, el jurat n'ha destacat la rigorositat en el plantejament, el valor dels fruits que s'intueixen d'aquesta investigació i l'adequació a les necessitats actuals en el camp de la recerca sobre l'obra de Joan Brossa.

Durant la temporada 2023-2024 Pere Pedrals està treballant en aquesta investigació a l'arxiu del MACBA i des de la Fundació se li està donant suport i seguiment a la recerca.

4.5 Convocatòria d'imatge de temporada

El 14 de juny es va resoldre la primera convocatòria oberta per trobar la imatge i gràfica de temporada del Centre de les Arts Lliures. Una crida a artistes gràfics i visuals per presentar una proposta ajustada a l'ideari de la institució per representar gràficament la programació 23-24.

Una comissió independent composta per Maria Canelles i Marc Chornet (direcció artística col·legiada), Anna Casasayas i Aina Canyelles (equip de comunicació) l'artista gràfic David Ricart (encarregat de dotar d'imatge i contingut la gràfica de la temporada actual) i l'Alba Font (dissenyadora de Tallers Torrents, autors de la senyalètica i materials gràfics del Centre de les Arts Lliures) va ser l'encarregada de seleccionar la proposta.

L'artista seleccionada encarregada de fer la imatge de la temporada vinent és la Marian Vélez. El seu treball de revisió dels grafismes antics des de la contemporaneïtat, juntament amb l'estil fresc, juganer i satíric, van ser els elements més destacats del jurat a l'hora de seleccionar aquest projecte, ja que van en sintonia amb les línies discursives del Centre de les Arts Lliures i essència de l'obra brossiana.

5. MEDIACIÓ I EDUCACIÓ

5.1 Projectes de curs

PROGRAMA “VARIACIONS”

El programa ‘Variacions’ 2022-2023 ha estat un projecte que ha vinculat el suport a la creació del Centre de les Arts Lliures amb el projecte educatiu, teixint un programa transversal a tota l’activitat de l’edifici. Aquest programa pretén ser un disparador d’idees i metodologies a càrrec d’artistes residents i col·laboradors a la Fundació Joan Brossa – Centre de les Arts Lliures, que treballen amb una escola de primària o secundària duent a terme propostes híbrides entre l’art i la pedagogia, servint d’acompanyament a l’equip docent en el disseny d’assignatures, així com vinculant les accions a la programació de la Brossa, entenent per tant cada projecte com una variació de les propostes del centre. Aquestes variacions han estat concebudes i dissenyades de manera adaptada al projecte educatiu de cada escola, als temps, les metodologies i els recursos del centre, en un diàleg estret amb el claustre o els professors participants. És un programa gratuït que es desplega en tres itineraris artístics: Variacions visuals (poesia visual), Variacions poesia (poesia escrita i oral) i Variacions arts en viu (poesia d’acció), i per tant no és un servei, sinó una col·laboració que demana un compromís mutu que vetlli per la generació i la transferència del coneixement a través de les arts.

Aquest any hem establert un vincle amb dues escoles diferents, i en cadascuna s’ha generat un projecte únic i singular. L’Escola Octavio Paz, ubicada al barri de Navas, va decidir seguir l’itinerari de Variacions visuals, i l’Escola Institut Mirades, al barri del Carmel, el de Variacions poesia. Podeu consultar una relatoria més extensa dels projectes a la Memòria d’Educació i Mediació 22-23 que podeu trobar al web (<https://fundaciojoanbrossa.cat/educacio-memoria-activitats-22-23/>).

Projecte amb l’escola Octavio Paz

Aquest projecte ha estat possible gràcies a la implicació de l’Alexander Arilla, artista que ha format part de l’equip del P.I.C.. El punt de partida ha estat el co-disseny i acompanyament d’una part de la franja de treball globalitzat i del treball per projectes de la comunitat de grans (4rt, 5è i 6è de primària) de l’escola Octavio Paz, situada al barri de Navas. Alexander Arilla ha realitzat, a més a més, una instal·lació artística col·laborativa a l’entrada de l’escola que s’ha mostrat durant tot el curs.

La proposta s’ha dissenyat conjuntament amb la direcció i la cap d’estudis, el Xavier López i l’Elena Guillen, i part del claustre de l’escola, per tal que fos un projecte adaptat a les línies pedagògiques, enguany emmarcades en el projecte MIRADES. S’han dut a terme sessions de formació per a docents, així com s’han desplegat diferents tallers al voltant de la pràctica artística d’Alexander, en col·laboració amb les línies temàtiques de l’escola: la mirada, la quotidianitat i la fotografia. El projecte ha estat orientat al desenvolupament de la competència

clau en consciència i expressió cultural, així com s'ha avaluat a partir de diverses competències transversals de l'àmbit de les arts visuals i plàstiques.

Projecte amb l'Institut Escola Mirades

En el projecte amb l'Institut-Escola Mirades del Carmel (Barcelona) l'artista que ha col·laborat en el procés ha sigut la poeta Raquel Pena, que formava part del projecte expositiu i poètic *L'ull de veure aparicions*, inaugurada el 17 de novembre de 2022 al Centre de les Arts Lliures. El projecte educatiu ha consistit en un co-disseny i acompanyament de l'assignatura optativa trimestral de primer d'ESO, "Paraula i acció", entre el professor Daniel Parellada i la Sílvia Galí, amb el suport puntual de la Raquel. S'han impartit tres tallers trimestrals sobre creació poètica i improvisació, s'ha fet un seguiment de l'assignatura i s'han fet sessions de preparació per als actes de final d'assignatura.

Projecte “Variar, voltar, veïnar”

Guanyadors de la convocatòria Art for Change 2023-2024

Variar, voltar, veïnar és un projecte artístic col·laboratiu, pedagògic i comunitari dirigit principalment a infants i famílies del barri de Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera. La proposta forma part del programa “Variacions”, en l’itinerari d’Arts En Viu, i es treballarà estretament amb la comunitat de l’Escola Cervantes, un Centre d’Alta Complexitat, amb un alt nombre d’alumnes en situació de vulnerabilitat per les característiques socioeconòmiques i culturals de les famílies. És un projecte de dansa i poesia guiat pel col·lectiu CondeGalí (Aimar Pérez Galí, Sara López, Alba Cerdeiriña, Anna Conde-Salazar i Jaime Conde-Salazar); la coordinació i la mediació artística de la Fundació Joan Brossa i la mediació amb el barri amb el Casal de Barri Pou de la Figuera. L’objectiu del projecte és el d’establir vincles i reforçar la cohesió social entre l’alumnat i les famílies de Cervantes a través del cos i del moviment, entenent-los com llocs d’experimentació i eines per desenvolupar la identitat, pròpia i col·lectiva.

La metodologia artística del projecte és participativa, i s’orienta a teixir les relacions entre el llenguatge, el cos i l’entorn mitjançant activitats que treballen la consciència sintàctica, a través del cos que balla. Alhora, se li suma un treball de generar estratègies d’ocupació artística que resignifiquin els espais públics i els equipaments culturals i educatius del barri, per tal que aquest treball amb el cos i la identitat desbordi cap a la comunitat de veïnes i veïns i es pugui replicar en altres contextos.

PROGRAMA "EN RESIDÈNCIA"

Curs 2022-2023 amb Urati Laboratori

El curs 2022-2023 ens hem sumat al projecte de Artistes En Residència als Instituts de Barcelona, un projecte de l'ICUB i el CEB que té l'objectiu d'introduir la creació contemporània als centres públics d'educació secundària per mitjà d'un contacte directe entre un artista o col·lectiu d'artistes i alumnes de l'ESO.

La Brossa ha participat per primer any en aquest projecte, i ho ha fet de la mà del col·lectiu artístic Urati laborator, un laboratori d'investigació escènica que explora disciplines com la instal·lació, l'escena, les arts plàstiques, la realitat virtual (a través de dispositius diversos i de codi obert) i la comunicació audiovisual, tot construint narratives entorn la memòria i la catàstrofe, amb horitzons surrealistes i imatges que se situen en el terreny ambigu entre la realitat virtual i la corporal.

El centre educatiu amb qui hem treballat ha sigut l'Institut Escola Eixample, un antic col·legi religiós que encara manté l'esquelet del que un dia va ser. Compta amb una immensa capella, convertida en sala d'art i biblioteca, i la seva estructura laberíntica i plena de racons amagats desemboca en un pati interior verd, i en un teatre. El grup amb qui hem treballat és un grup de 3r d'ESO, i la proposta amb ells ha girat entorn a la idea de la catàstrofe com un horitzó possible i potencialment disruptiu i creador de noves perspectives de futur.

Podeu consultar [el blog d'En Residència](#) on els alumnes i mestres han anat publicant algunes de les fites del projecte.

Curs 2023-2024 amb Juana Dolores

Aquest curs 2023-2024 hem participat per segon cop en Artistes En Residència als instituts de Barcelona, un projecte de l'ICUB i el CEB que té l'objectiu d'introduir la creació contemporània als centres públics d'educació secundària per mitjà d'un contacte directe d'un creador o creadors amb els alumnes. L'artista que està conduint el procés creatiu és la Juana Dolores, i per segon any consecutiu treballam amb l'alumnat de l'Institut Escola Eixample, amb els docents Marta Arteaga i Joan Rafart com a figures de referència durant el procés.

A finals de curs presentarem la mostra a un dels espais del Centre de les Arts Lliures.

A la proposta de la Juana s'explora l'entrevista com a format artístic, com a gènere literari en particular i com a gènere audiovisual en general. A partir d'una investigació sobre contes populars, i mitjançant la improvisació escènica com a metodologia principal durant el procés, els alumnes estan reflexionant sobre diferents temes al voltant del teatre i la política.

Podeu consultar [el blog d'En Residència](#) on els alumnes i mestres han anat publicant algunes de les fites del projecte.

5.2 Formació per a docents

CÀPSULES INDISCIPLINADES

Per segon any consecutiu hem dut a terme la formació per a docents 'Càpsules indisciplinades. Apunts per a la recerca i la creació contemporània'. Aquesta formació s'adreça a docents, mediadores i agents educatives que tinguin interès a treballar la creativitat brossiana entesa des de la creació contemporània i col·lectiva, com a eines d'emancipació intel·lectual. Cada càpsula està dinamitzada per un artista o col·lectiu artístic que col·labora amb la Brossa durant la temporada, vingui de les arts visuals, de les arts en viu, de la poesia o de formats més híbrids. 'Càpsules indisciplinades' es converteix així en un espai d'experimentació, lúdic, creatiu i indisciplinat, tant per als artistes com per als docents, perquè intercanviïn coneixements i s'acostin a la pràctica de l'art des d'un vessant pedagògic i emancipador.

La *indisciplina* és una metodologia que travessa tota la formació, i l'entendem com aquella pràctica que prioritza l'encontre i el transvasament de coneixements, i la reflexió sobre la pròpia pràctica artística i educativa que sigui capaç de produir canvis en les formes de fer. És una metodologia que té molt a veure amb el que Dennis Atkinson entén per la "pedagogia de l'esdeveniment", una forma d'aprendre que es basa en el que passa en el present, i que desconeix quins camins o formes aquest coneixement agafarà en un futur. És una posició de desconeixement i ignorància que propulsen la imaginació com una eina d'inventiva i indagació i eviten que tant l'art com l'educació es converteixin en disciplines tancades en si mateixes.

Durant aquesta formació hem acollit tallers d'artistes molt diferents:

- Una càpsula amb el Marc Chornet i el Roberto Romei sobre anàlisi de textos dramàtics i direcció d'actors.

- Una càpsula amb la Laura Ginès i la Martina Rogers sobre la il·lustració i l'animació aplicades a la creació col·lectiva en l'àmbit escolar.
- Una càpsula amb la Raquel Pena, on es reflexionava sobre la necessitat de generar imaginaris literaris i poètics en l'alumnat per tal de disparar l'escriptura cap a indrets no convencionals.
- Una càpsula amb Glòria Balañà i Sadurní Vergés al voltant de la pràctica d'escriptura i eina de pensament filosòfic de "l'enterrador de paraules", de Doctor Alonso.

CÀPSULES BROSSA

"Càpsules Brossa. La saviesa de l'arrel" ha estat una activitat formativa vinculada al programa públic de l'exposició permanent *Joan Brossa. La sensació mental d'una felicitat completa*, comissariada per Anna Llopis. L'objectiu d'aquesta formació és mostrar el conjunt de la producció del poeta amb la finalitat d'aprofundir en la globalitat de la seva obra i de fomentar el desenvolupament de projectes creatius i reflexius a l'aula. A partir de diferents sessions de caràcter temàtic i experimental, guiades per professionals del món de l'art i l'educació experts en Joan Brossa, els docents han anat articulant un projecte multidisciplinari que després podien desenvolupar a l'aula.

Les càpsules s'han organitzat a partir d'apunts teòrics sobre les diferents aproximacions disciplinars a Joan Brossa, complementant-se amb dinàmiques pràctiques que permetessin als docents traçar ponts i traduir coneixements per aplicar-los després a l'aula amb els seus alumnes.

Aquestes han estat les sessions:

- Visita guiada amb la comissària Anna Llopis a l'exposició permanent *Joan Brossa. La sensació mental d'una felicitat completa*. 15 de novembre.
- Taller sobre Brossa i la poesia escrita amb Josep Pedrals. 22 de novembre.
- Taller sobre Brossa i la poesia visual a càrrec de l'artista Mar Reykjavik. 27 de novembre.
- Taller sobre Brossa i pedagogia amb el col·lectiu 3Art (Dimas Fàbregas, Marco Frago i Toni Vila). 29 de novembre.

5.3 VIII Jornada Educativa

El dia 5 de juliol a les 18 h es va celebrar la 8a Jornada Educativa de la Fundació Joan Brossa, un espai de trobada entre docents, artistes i la institució on vam tenir l'ocasió de compartir les experiències educatives del curs passat i presentar tots els projectes i novetats del curs que ve. Alhora, també és un moment per parlar de temes que ens interessin al voltant de l'art i l'educació, sobretot en un moment de canvi de currículum i amb moltes perspectives de canvi a l'horitzó pedagògic.

La jornada es dividí en dues parts. La primera consistí en una explicació del projecte educatiu de la Fundació Joan Brossa - Centre de les Arts Lliures, amb acompanyament de la Maria Canelles, directora d'Arts Visuals i Textuals de la Brossa; de la Sara López, ballarina que forma part de la

companyia Aurora Pa'lante, que formaran part del projecte educatiu de la temporada 2023-2024, i de la Sílvia Galí, coordinadora del departament d'Educació i Mediació. A la segona part es proposà una taula rodona amb tres professionals del món de l'art i l'educació: la Carme Hoyas, del Centre de Recursos Artístics de Barcelona (CRAB); la Raquel Pena, poeta, docent i filòsofa, i el Ricardo Pérez-Hita, artista i mediador, especialitzat en projectes de caràcter comunitari.

5.4 Ràdio Brossa

L'any 2023 hem impulsat un nou projecte de ràdio a la Brossa que ha creuat dos departaments: el d'educació i mediació i el de comunicació. L'objectiu del projecte ha estat el de generar una plataforma de difusió i reflexió a l'entorn de la programació del centre, que alhora proposi temàtiques que connecten amb altres artistes i col·lectius de Barcelona, tot creant un contingut nou que funciona com una programació pròpia.

Les curadores d'aquest programa de ràdio són el col·lectiu Cinc Cèntims, un mitjà de difusió del panorama d'actualitat cultural de Barcelona i els voltants, que recomanen periòdicament esdeveniments, exposicions, espais, tallers i altres plans de la comarca amb un posicionament polític i crític contra l'hegemonia cultural, fent difusió d'espais independents i contra-institucionals. El col·lectiu està format per Aitana Vélez, Marian Vélez, Meri Roca, Mercè Ripoll i Anabel Saló. L'acompanyament des de la Brossa s'ha fet per l'Aina Canyelles i la Sílvia Galí.

El títol del programa és *Ralet Ralet Ràdio*, apel·lant a la cançó i la moixaina "ralet ralet, pica dineret", en una intenció, molt pròpia del col·lectiu, de reivindicar la saviesa popular i el folklore català des d'una perspectiva actual, fresca i divertida. Amb aquest eslògan el Pol Clusella, alias Petit Ibèric, ha compostat una cançoneta d'entrada al podcast que introdueix cada capítol i presenta al col·lectiu i a l'espai cultural que l'acull. Ell també edita els capítols i participa en algun d'ells com a dj.

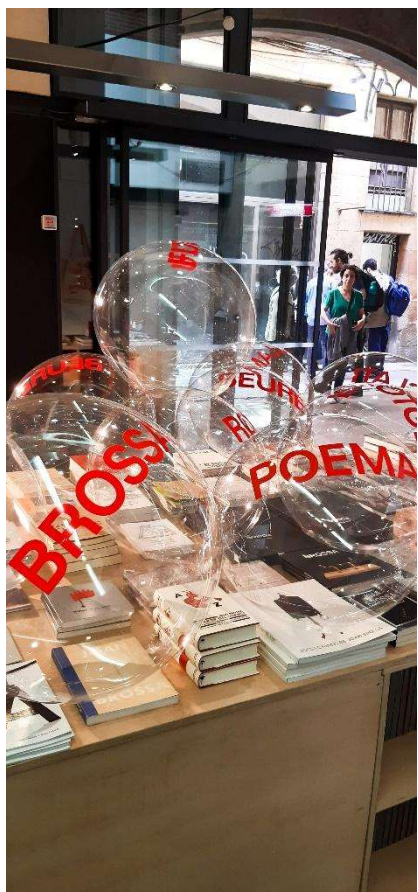
Des de gener fins al juny de 2023 Cinc Cèntims ha gravat un total de cinc capítols, i ha convidat a un seguit d'artistes i col·lectius del món de les arts visuals, la performance i la música com Júlia Barbany, Isa Tofu, Adelaida, Anna Lanau o Urati laboratori, entre d'altres. Cada capítol gira a l'entorn d'una temàtica, i tenen títols com "Sobre l'entendre", "Sobre el performar" o "Sobre el treballar en col·lectiu". Són capítols d'uns quaranta cinc minuts on es fa una entrevista a les convidades del dia, es proposa algun joc, es comunica un breu butlletí dels esdeveniments més destacables del mes següent i es tanca o s'acompanya amb una performance o actuació d'alguna de les convidades. Els capítols es graven l'últim divendres de cada mes a la terrassa del bar de la Brossa i estan oberts al públic. Posteriorment, el contingut es penja al Spotify, al perfil del Centre de les Arts Lliures, el podeu escoltar [aquí](#).

Al desembre de 2023 ha començat la nova temporada de Ralet Ralet Ràdio, aquesta vegada incorporant el format audiovisual al programa. El capítol amb el que inauguraven Ralet Ralet girà entorn la tradició i la revisitació crítica del passat, amb Guiu Gimeno com a convidat especial. Podeu veure el capítol sencer [aquí](#).

5.6 Altres col·laboracions

- Col·laboració amb el Màster en Disseny i Producció d'Espais de la UPC: "Cal·ligrama, poema transitable". La col·laboració entre institucions es materialitza en forma d'encàrrec professional cap a l'alumnat: fer una intervenció a l'entorn urbà de la Brossa amb l'objectiu de vincular el contingut del centre amb el públic general.
- Col·laboració amb l'Institut Milà i Fontanals, la companyia teatral La Virgueria i Nus Cooperativa. Aquesta col·laboració neix de la inquietud de la companyia teatral La Virgueria pel treball amb joves a partir de la seva peça escènica "El missioner", que s'estrenà a la Brossa en el marc del Festival Grec 2022, i tornà a la sala al gener de 2023.
- Col·laboració amb l'Institut XXV Olimpíada i la companyia teatral Cia. Nür. El XXV Olimpíada va contactar amb la Brossa per conèixer millor la seva programació escènica. Davant d'aquesta proposta, des del Departament d'Educació i Mediació cregué pertinent vincular l'institut amb una companyia resident perquè treballaven formats similars als que estava immers l'alumnat i perquè podien oferir una visió més actual i situada sobre la carrera teatral i les seves oportunitats professionals i creatives.
- Col·laboració amb el Màster d'Educació Interdisciplinària de les Arts de la UB. Per primer cop a la Brossa hem acollit unes pràctiques externes, del Màster d'Educació Interdisciplinària de les Arts de la UB. L'estudiant, el Dani Campabadal, ha estat exercint tasques d'educador i investigador, i donant suport a la gestió de les activitats del projecte educatiu.

6. EXHIBICIÓ

Aquest 2023 ha significat el gruix de la segona temporada del Centre de les Arts Lliures amb una programació regular que ha abraçat les arts en viu, les arts visuals i la poesia com a nucli d'una proposta basada en una identitat brossiana, és a dir: transgressora, radical i lliure.

Durant l'octubre del 2023 s'ha engegat la tercera temporada (que durarà fins al juliol del 2024) que és la de la consolidació de la proposta, que va posant al centre el procés de creació i els programes de suport a la creació. A continuació, es llista la programació que s'ha vist al Centre de les Arts Lliures durant el 2023 i que comprèn part de les temporades 2022-23 i 2023-24.

6.1 Arts en viu

'El més bonic que podem fer'

Sixto Paz Produccions

Temporada 2022-2023

Aquesta ha estat una coproducció entre la companyia Sixto Paz Produccions i el Centre de les Arts Lliures.

La Carmen Urondo Ezcurrechea va escapar de dues guerres, va ser tinent de l'exèrcit Roig i va viure la clandestinitat i l'exili. Aquesta obra parlava de la vida d'una dona anònima i valenta que travessa el segle XX però, per damunt de tot, era la història d'una àvia explicada pel seu net. La senilitat de la Carmen quan arriba al final dels seus dies suposa un repte per a tota la família, però també una oportunitat. Mentre li costa recordar el dia a dia, la Carmen és capaç de reviure escenes del seu passat amb molta claredat. A partir de les preguntes que li generaven aquests records, el protagonista arribava a un taller de constel·lacions familiars a través del qual era capaç de traçar la història i identitat de la seva família, de la seva àvia i la seva pròpia. Potser ha arribat el moment; potser parlar del que no hem parlat fins ara sigui el més bonic que podem fer.

Intèrprets: Pau Roca i Montse Colomé

Dramatúrgia: Jan Vilanova

Direcció: Pau Roca i Jan Vilanova

Dates: del 21 de desembre del 2022 al 15 de gener del 2023

Espectadors de l'1 de gener de 2022 al 15 de gener de 2023: 563

Ubicació: Espai T

'El missioner'

La Virgueria

Temporada 2022-23

El missioner és un projecte de La Virgueria que es va produir i estrenar en el marc del Grec 2022 Festival de Barcelona, i que va obtenir una de les Beques "Premis Barcelona 2020" concedides per l'Ajuntament.

Amb música en directe, text, moviment i projeccions, El missioner reflexiona des de la ironia i l'autocrítica sobre els valors i entramats de la indústria musical, per prendre'n consciència i deconstruir-los. Es parlava de product placement o d'altres possibilitats d'organització social i, fins i tot, l'espectacle sostenia que els videoclips són una arma de submissió massiva.

Intèrprets: Esmeralda Colette, Guillem Gefaell, Patrícia Bargalló, Isis Martín i Alba Sáez

Dramatúrgia: Isis Martín

Dates: del 18 de gener al 5 de febrer del 2023

Total d'espectadors: 551

Ubicació : Espai T

Activitats relacionades: Col·loqui post-funció el 27 de gener de 2023

Assistents: 42

'[BLANK]'

d'Alice Birch

Temporada 2022-23

Com és la vida quan sents que no encaixes a la societat, vius immers en un context social desfavorable i has perdut tota esperança de canvi? El Centre de les Arts Lliures i el Teatre Tantarantana van presentar la primera estrena teatral en català de [BLANK], de la reconeguda dramaturga britànica Alice Birch. Una experiència de treball conjunt entre dos espais escènics de Barcelona el resultat de la qual van ser dos muntatges que s'exhibien de manera simultània i interconnectada. Ambdós compartien equip artístic, a excepció dels intèrprets i els directors. L'assessor artístic vinculat al Tantarantana, Roberto Romei, dirigia la peça del Centre de les Arts Lliures, i Marc Chornet, director de l'àrea Arts Escèniques de La Brossa, la peça al Tantarantana.

Intèrprets: Elena Fortuny, Laura López, Francesca Vadell, Dani Arrebola

Dramatúrgia: Alice Birch

Dates: del 14 de febrer al 12 de març del 2023

Total d'espectadors: 335

Ubicació: Espai T

Activitats relacionades: Col·loqui post-funció l'1 de març de 2023

Assistents: 54

'Shalom Judith'

Cia. Aleteo Teatro

Temporada 2022-23

Shalom Judith mantenia l'estil i marca de la casa d'Aleteo Teatro oferint un teatre essencial, que busca acariciar i alhora sacsejar l'espectador apel·lant a les sensacions més primàries i més universals. L'autora continuava recorrent al seu univers sensible i posava la seva escriptura en la culpa, el perdó i l'amor incondicional, tot proposant que anul·lem el judici moral per a mirar més endins i connectem amb el més profund d'aquests éssers humans. Tot això amb un ritme trepidant i un llenguatge molt cinematogràfic que donava lloc a una història on transcorren més de 50 anys amb una única actriu que gairebé no abandonava l'escenari.

Aquesta vegada la companyia ens ofereia una història d'amor els protagonistes de la qual despertaven tendresa i commoció en un context que els hi era hostil intentant curar unes ferides que creien insalvables.

Intèrprets: Alejandra Jiménez-Cascón

Dramatúrgia: Alejandra Jiménez-Cascón

Dates: del 15 de març al 2 d'abril de 2023

Total d'espectadors: 412

Ubicació: Espai T

Activitats relacionades: Col·loqui post-funció el 26 de març de 2023

Assistents: 68

'#Brossa'

Cia. Dei Furbi

Temporada 2022-23

#BROSSA va ser el nou espectacle de Gemma Beltran amb la companyia Dei Furbi, en coproducció amb el Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa. L'obra de Joan Brossa era una finestra oberta i el punt de partida d'aquest nou projecte, amb el desafiament formal que proposa la seva poètica. Combinant teatre i música composta i arrangada per ser interpretada només amb la veu, l'espectacle proposava una travessa a la recerca de l'ànima de l'artista, que roman encriptada dins el seu inventari.

Un laberint que ens perdia en el seu reflex, emmirallats entre l'oníric i el quotidià. L'espectacle s'endinsava en el món i la manera de mirar brossiana, s'amarava de la seva poesia escènica i emergia amb la mirada fresca que caracteritza l'univers Dei Furbi. La companyia s'acostava al surrealisme i teatralitat de Joan Brossa, però també a l'actitud de l'artista com observador implacable. Gemma Beltran s'abocava en els materials de manera rigorosament lúdica amb la companyia per tal de descobrir nous llenguatges subversius amb el joc i la imaginació com a divisa.

Intèrprets: Queralt Albinyana, Anna Alborch i Marc Pujol

Dramatúrgia i posada en escena: Gemma Beltran

Dates: del 12 al 30 d'abril del 2023

Total espectadors: 319

Ubicació: Espai T

'La carta del joc que tinc al pensament'

Una idea original de Carles Rebassa a partir de textos de Joan Brossa.

Temporada 2022-23

Clowns, objectes, carnaval i strip-tease van ser els protagonistes de 'La carta de joc que tinc al pensament', l'espectacle itinerant del poeta i escriptor Carles Rebassa el títol del qual és un poema de dos versos que pertany a l'obra *Poemes irregulars*, de Joan Brossa (1958).

El muntatge va ser una invitació a viatjar a peu per les entranyes de les arts parateatral, un gènere que posa al centre la màgia, la fascinació i el virtuosisme tècnic en lloc de l'argument. A partir de l'essencialitat i la dansa, l'espectacle transitava entre les sales de l'exposició 'Altres Brosses. Joan Brossa i la poesia d'acció: el parateatre', i mostrava els elements perifèrics del teatre posats el centre del discurs.

A partir d'accions espectacle de Joan Brossa provinents del Postteatre i del Teatre Irregular, 'La carta de joc que tinc al pensament' aportava moviment al testimoni de la mostra i convidava el públic a endinsar-se en el territori de la imaginació, de la poesia, l'humor i la crítica social. El conjunt d'accions escèniques que conformaven l'espectacle intentaven mantenir l'essència de l'autor i buscaven fer aparèixer la seva veu més arriscada i avantguardista.

Intèrprets: Francesc Marginet Sensada, Anna Claramonte, Noèlia Fajardo Franch, Marta Asamar, Abel Reyes Alabart, Marc Guillén, Judit M. Gené, Laura Daurell.

Direcció: Carles Rebassa i Alba Collado

Dates: del 21 d'abril al 28 de maig del 2023

Total espectadors: 46

Ubicació: Itinerant

CICLE DE MÚSIQUES INDÒMITES

A cura de Xavi Lloses

Temporada 2022-23

A partir de la primavera, el cicle va proposar seleccionar alguns artistes representatius dels diferents corrents d'aquestes músiques, amb criteris transversals i, alhora, intergeneracionals. La peculiaritat del cicle era que, en cadascuna de les seves sessions, reunia a dos artistes, procurant que els binomis generessin joc i aportessin punts de vista complementaris o conceptualment contrastats d'aquestes músiques.

L'edició 2023 del cicle Músiques indòmites va comptar amb vuit artistes que, durant quatre sessions, van dur a terme una petita intervenció sonora o mostra del seu treball i, en acabat, dedicaven un espai al diàleg amb el públic per compartir què viuen i com ho viuen per fer la música que fan o han fet... o allò que més els hi abellia compartir als i les assistents. Va suposar una oportunitat única de poder escoltar en viva veu aquests artistes indòmits.

- **Dimarts 25 d'abril a les 19 h**
Miquel Àngel Marín & Mercè Capdevila
Total assistents: 45
- **Dimarts 9 de maig a les 19 h**
Dr. Truna & Ishak Benavides
Total assistents: 31
- **Dimarts 30 de maig a les 19 h**
Cabosanroque & Agnès Pe
Total assistents: 55
- **Dimarts 20 de juny a les 19 h**
Lolo & Sosaku & Roc Jiménez de Cisneros (EVOL)
Total assistents: 50

'La setena porta'

Els Pirates Teatre

Temporada 2022-23

Aquesta ha estat una coproducció entre la companyia Els Pirates i el Centre de les Arts Lliures

Com encabir Joan Brossa en un despatx? Tres secretaries arribaven al seu lloc de treball. Elles ens feien endinsar en les diferents classes socials, els privilegis, la jerarquia econòmica i de coneixements, la necessitat que tenim d'etiquetar i saber quin és el nostre lloc en cada moment. Era un dilluns laborable i tot passava durant aquest únic dia. Poesia, humor, crítica social i, per suposat, algun striptease en la nova adaptació d'Els Pirates Teatre a partir de diferents obres de Joan Brossa.

Intèrprets: Laura Aubert, Francesc Marginet, Cinta Moreno i Manar Taljo

Dramatúrgia: Laura Aubert

Dates: del 4 al 21 de maig del 2023

Total espectadors: 690

Ubicació: Espai T

'Els ossos de Montaigne'

Glòria Balañà i Sadurní Vergès

Temporada 2022-23

Tot començava amb la recerca dels ossos del pensador francès del Renaixement Michel de Montaigne, un autor que es va retirar de la vida pública durant deu anys per tal d'escriure els *Essais*, en els quals es preguntava per la seva pròpia naturalesa i per la manera com s'havia de viure la vida. En el moment en què semblava que es localitzaven les seves restes mortals, l'acció quedava suspesa i ens endinsàvem en un espai auster, habitat per tres figures femenines i un seguit de pensaments. Una dramàtúrgia sonora a través de la qual vam escoltar aquests pensaments dialogava amb la dramàtúrgia visual escènica, desplegada en un llenguatge físic i coreogràfic. Sentíem, entre altres, i de vegades en la llengua original en què van ser escrits, fragments de Plató, del mateix Montaigne, de Pascal, John Cage, Susan Sontag, Slavoj Žižek, Franco Bifo Berardi o Paul B. Preciado, entre altres.

Intèrprets: Daniela Brown, Marina Fullana, Laura Lliteras

Dramatúrgia: Sadurní Vergès

Dates: del 24 de maig a l'11 de juny del 2023

Total espectadors: 508

Ubicació: Espai T

Activitats relacionades: Col·loqui post-funció el 2 de juny de 2023

Assistents: 51

'La revolució de les 4 idees'

Cia. Dúo Fàcil

Temporada 2022-23

Tres repartidors de menjar a domicili decidien escenificar una farsa que exposava les desigualtats socials. La realitat s'anava barrejant amb la seva pròpia ficció. Era precisament gràcies a aquesta juxtaposició entre el món fictici d'un tal "Don Izquierdo" i la realitat dels riders que els tres protagonistes podien apel·lar a la desigualtat del sistema de classes. Tot això sempre amb una barreja d'humor groller, de personatges caricaturitzats i de versions de cançons icòniques revolucionàries que contrastaven amb una realitat crua basada en el testimoni directe del propi rider.

Intèrprets: Abel Reyes Alabart, Marc Tarrida Aribau, Francesc Marginet Sensada

Dramatúrgia: Gabi Jiménez

Dates: del 14 de juny al 2 de juliol del 2023

Total espectadors: 427

Espai: Espai T

'La veu submergida'

Cia. Maria Palma

Temporada 2022-23

GREC FESTIVAL DE BARCELONA 2023

Aquest projecte multidisciplinari va ser seleccionat en la primera convocatòria de projectes escènics del Centre de les Arts Lliures l'any 2021, en la categoria de laboratori de poesia escènica.

La veu submergida és una proposta multidisciplinària que posa en diàleg el circ amb un medi poc habitual, l'aigua. Un camí a les profunditats del subconscient a través de l'experiència de l'apnea on l'espai sonor i lumínic en són protagonistes. Una peça que investiga el moviment corporal amb relació a la respiració, al pes, a la veu i a l'element de l'aigua.

Intèrprets: Maria Palma Borràs

Dramatúrgia: Maria Palma Borràs

Dates: 5 de juliol de 2023

Total espectadors: 118

Ubicació: Espai T

'Pygmalion's Death [Una habitació]

LΔST (La Santísima Trinidad)

Temporada 2023-24

A mig camí entre la instal·lació artística i les noves dramatúrgies, PYGMALION'S DEATH [Una habitació] reflexionava sobre els interessos ocults d'una narrativa oficial de la Història de l'Art que ha modelat l'imaginari i el pensament occidental, i que ha condemnat la dona artista -o la dona, en general- a la figuració perpètua.

Amb ecos de la literatura de Virginia Woolf, de les performances de Yoko Ono, de la manera de veure de Berger i de la pel·lícula *Inception* de Christopher Nolan, en aquesta edició número 1 de PYGMALION'S DEATH [Una habitació], LΔST ens convidava a recórrer els neguits i les preocupacions d'una artista dedicada constantment al seu art, però obligada a exercir com a musa dels altres. I ho feia a través de la mirada i el pensament de la performer Gaia Bautista.

El text va rebre el premi d'escriptura Carme Montoriol 2022 en el marc del programa Barcelona Ciutat de la Literatura de la Unesco.

Intèrprets: Gaia Bautista

Dramatúrgia: Lucas Ubach

Dates: del 20 al 24 de setembre del 2023

Total espectadors: 134

Ubicació: Espai Biblioteca, Terrassa i Espai T

'Jo, travesti'

Cia. Roberto G. Alonso

Temporada 2023-24

L'espectacle proposava una alterficcio sobre el transvestisme que reivindicava l'art i cultura travesti i la figura de transformistes i imitadors d'estrelles amb una llarga tradicio a casa nostra al llarg de tot el segle XX i fins als nostres dies.

Aquest projecte va sorgir de la complicitat entre el coreograf i intèrpret Roberto G. Alonso i l'autor i director Josep Maria Miró. Com si es tractés d'un acte de transformisme dramàtic, l'autor Josep Maria Miró va escriure una autoficcio a partir de la biografia de Roberto G. Alonso que ens convidava a acostar-nos a noms capdavanters i transgressors com Mirko, Derkas, Leopoldo Fregoli, Edmond de Bries, Asensio Vidal, Pirondello, Ocaña, Violeta la Burra, Carmen de Mairena o Àngel Pavlovski, entre d'altres, i a espais mítics com el Wuli-Chang, la Criolla, l'Edén Concert, la Cúpula Venus o la bodega Bohemia.

Intèrprets: Roberto G. Alonso i Jordi Cornudella

Dramatúrgia: Josep Maria Miró

Dates: del 27 de setembre al 15 d'octubre del 2023

Total espectadors: 1126

Ubicació: Espai T

'Dona'

Cia. Les Antonietes

Temporada 2023-24

Espectacle dins del cicle 'Queralt Riera'

'Dona' podia ser una veu femenina, o en podien en ser tres, o podien ser les veus de totes les dones i homes del món que desitgen comprometre's amb un món on la humanitat recuperi la llum per la qual va ser creada. Parla de la soledat i les relacions. Una dona que havia d'assumir una vida que mai no va voler. La soledat de tots nosaltres davant de fets que ens repugnen i ens qüestionen com som. La prostitució és un dels grans temes a debatre. La prostitució és el mal. El major mal de la nostra societat. Un mal tan arrelat que cal posar-lo dalt de l'escenari per enfrontar-s'hi. Ja no val mirar cap a l'altra banda quan parlem d'uns fets que fan avergonyir la societat sencera.

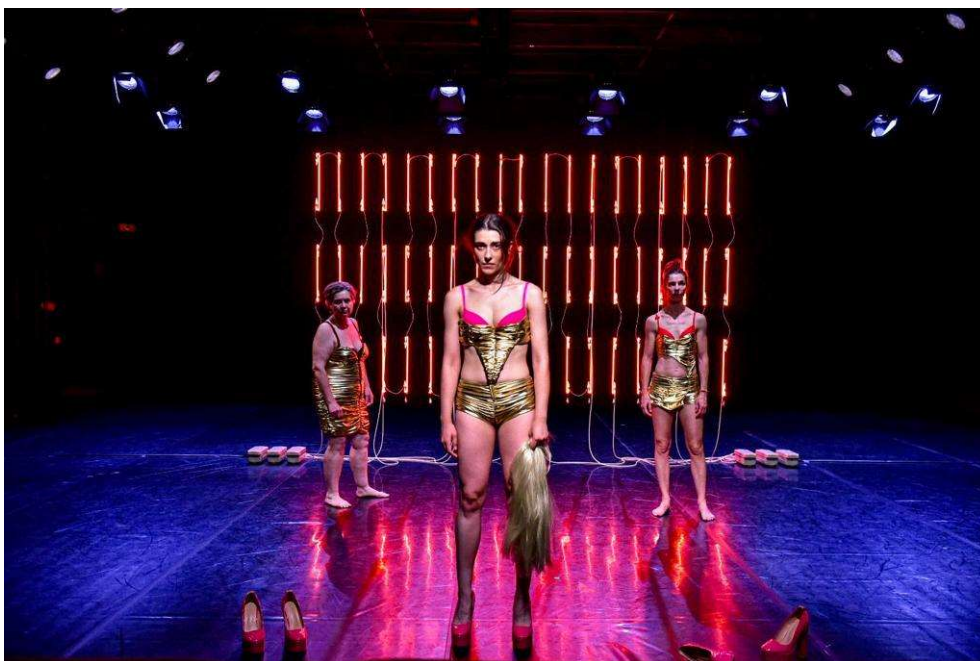
Intèrprets: Annabel Castan, Anna Güell i Alba Sáez

Dramatúrgia: Queralt Riera

Dates: del 18 d'octubre al 12 de novembre del 2023

Total espectadors: 654

Ubicació: Espai T

'La memòria del gel'

Ada Vilaró

Temporada 2023-2024

La memòria del gel parlava de la supervivència, la nostra, la de la societat i la del planeta. A partir d'una experiència personal de l'artista, l'espectacle ens portava a mirar-nos endins, trencar el gel intern i tornar a allò més bàsic: que el cor tornés a bategar al ritme de la terra.

Apunts de l'autora: Ada Vilaró

Puc seguir vivint com fins ara?

M'he vist el cor, veure's el cor fa por

Soc aquí immòbil i dintre meu tot es desperta, tot escolta.

Tinc por que l'aigua de dins del meu cos se'm refredi i que els pulmons se'm quedin glaçats, solidificats, deixant-me cada vegada menys espai per respirar.

Tinc por que la sang que em corre per les venes se'm vagi congelant i no m'arribi al cor.

D'aquí milers d'anys seré la nit, seré la tarda i seré la rosada

Intèrprets: Ada Vilaró

Dramatúrgia: Ada Vilaró

Dates: del 16 al 26 de novembre del 2023

Total espectadors (fins el 23 de novembre de 2023): 288

Ubicació: Espai T

Pupilas pintaban mis sábanas. Quadre #2: Teresa

Lalínea

Temporada 2023-24

El Cheli i la Teresa són els protagonistes del projecte escènic de la companyia Lalínea, que retrata una generació d'usuàries d'heroïna a partir d'un seguit de testimonis en els quals es produeix un diàleg entre la mirada científica de l'Erik, metge que les entrevista, i l'experiència personal de les usuàries. La protagonista del segon quadre és la Teresa, una dona que, a contracorrent de la hipermasculinitat del món underground català dels anys vuitanta, i tot i la violència social i institucional que pateixen les dones consumidores, va trobar en les drogues un mitjà d'emancipació i una xarxa de suport feminista. La peça situa al públic dins l'espai escènic, un hàbitat en el qual els objectes, el so i la llum es combinen per traslladar-nos a les platges de Menorca. A través d'una narració de no-ficció basada en les experiències de la Teresa de jove a l'illa, la veu de l'Úrsula Tenorio, la directora de l'obra, proposa una meditació guiada que ofereix la possibilitat de viure sensorialment i en primera persona els records íntims de la protagonista.

Intèrprets: Erik Forsberg i Úrsula Tenorio

Dramatúrgia: Erik Forsberg

Dates: del 29 de novembre al 10 de desembre del 2023

Total espectadors: 340

Ubicació: Espai T

Bacants

Cia.Nür

Temporada 2023-24

La música en directe, element principal de l'escenificació, és el fil conductor d'aquesta obra, que ens portarà a veure els diferents punts de vista d'aquesta tragèdia. A través del techno, la música electrònica, el hip-hop, el rap i la música urbana, es dona veu als personatges clàssics de l'obra, on cos i veu s'ajunten per transportar-nos a un espai festiu on busquen embogir, ballar, cridar i riure com a acte d'alliberació. En aquest ambient, l'espectador es converteix en un assistent més d'aquesta festa: hi ha una interacció fluida entre les intèrprets i el públic per tal d'incloure'l en els rituals dionisiacs, d'incitar-lo a desfer-se dels prejudicis i atrevir-se a ballar. Energia, dansa, vitalitat i explosivitat són el que predomina i es respira durant aquesta rave dionisiaca liderada per les protagonistes de la nostra història, les dones.

Intèrprets: Laura Muñoz, Mireia Sala, Judit M. Gené, Elena Moreno, Martina Majó, Pol Blancafort, Laura Daurel i Tanit Graffelman (swing).

Dramatúrgia: Alba Collado

Dates: del 13 de desembre al 7 de gener del 2024

Total espectadors: 793

Ubicació: Espai T

6.2 Arts visuals

Joan Brossa. La Serp viva

A cura de DAVID BESTUÉ

Temporades 2021-22 i 2022-23

Mostra permanent dedicada a la figura i l'obra de Joan Brossa. L'exposició s'articulava en tres idees principals: el poeta com algú que registra la realitat —en alguns casos, de manera literal—; el poeta com aquell que investiga les eines amb les quals treballa, és a dir, el propi llenguatge, i, per últim, l'escriptura com un exercici per posar a prova la imaginació, tot buscant un possible punt de fuga en àmbits tan diversos com l'il·lusionisme o el teatre. Una oportunitat per capturar, la paraula pensada, escrita i llegida; la paraula trobada, escoltada i vista, la paraula viva amb la que Joan Brossa va treballar, tant en format literari, visual tridimensional o escènic.

Dates: del 16 de desembre de 2021 al 8 de gener del 2023

Ubicació: Espai B

Comissariat: David Bestué

Disseny de l'espai expositiu: Sara Torres

Visitants: 3091

R MUDA

Instal·lació sonora de Gerard Marsal Norte

Temporada 2022-23

La lletra muda al final del cognom del poeta va inspirar Gerard Marsal Norte a crear R muda. Una interpretació lliure dels paisatges sonors continguts en l'obra de Gabriel Ferrater. Mitjançant aparells i estris diversos, el músic i dissenyador d'espais sonors va crear tretze escultures que recreaven l'imaginari sonor característic del context industrial i de postguerra en què s'inscriu l'obra del poeta. El conjunt recreava l'imaginari quotidià que va acompanyar i condicionar, de manera conscient o inconscient, la seva vida i producció.

R Muda va ser un dels sis projectes que conformaven el cicle Paradigmes de Gabriel Ferrater, impulsat l'any 2022 per la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Reus i la iniciativa BTC (Bartrina Territori Creatiu) amb motiu del centenari del naixement del poeta.

Autoria: Gerard Marsal

Dates: del 28 de desembre del 2022 al 8 de gener del 2023

Ubicació: Espai B

Visitants: 387

Coses que fan crack

Pere Llobera

Temporada 2022-23

Producció guanyadora de la convocatòria oberta PostBrossa 2022-23

Instal·lades en llocs controvertits del Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa, les peces exposades buscaven la incomoditat, la reflexió i la presa de decisions per part del visitant. Com deia Philip Guston, un quadre ha de funcionar com un quadre. L'objectiu principal de la proposta era que les escultures o quadres funcionessin com a tals. I, en una segona línia conceptual, que generessin curiositat en el públic: que l'interpel·lessin, que el moguessin a interactuar-hi, que no el deixessin indiferent.

Autoria: Pere Llobera

Dates: del 26 de gener al 5 de març del 2023

Ubicació: Sala B

Visitants: 499

Activitats associades amb la instal·lació:

Visita guiada amb alumnes de la UB:

Data: 21 de febrer de 2023 a les 11h

Total assistents: 12

Visita guiada (estudiants de Belles Arts de BAU i UB)

Data: 3 de març de 2023 a les 11h

Total assistents: 50

EINES MORTES VIVES

amb poemes de Roser Carbonell, Alba Font, Francesc Moré, Eva Ortega, Núria Planes, Myriam Soterias i Naia Terra

Temporades 2021-22 i 2022-23

Aquesta exposició ha mostrat els resultats de la segona edició del taller Eines mortes-vives impartit per Raquel Santanera i Maria Sevilla, poetes, docents i programadores del cicle de poesia de l'Original, juntament amb Laia Carbonell. El format respon als formats: si en la primera edició es va fer una publicació, per l'abundància de poesia escrita, aquest any el format d'instal·lació ha respost millor a la multimodalitat de poemes que han sorgit durant el curs. Eines mortes-vives és un curs de lectoescriptura que té com a objectiu reflexionar sobre el fet poètic més enllà de la dimensió escrita, i en interrelació amb els canals sonor, visual, cinètic i digital.

Docents del curs: Raquel Santanera i Maria Sevilla.

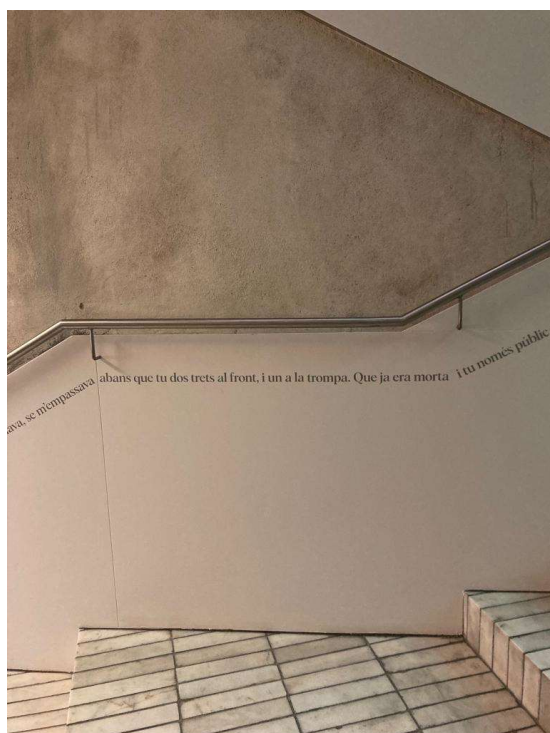
Poetes exposades: Roser Carbonell, Alba Font, Francesc Moré, Eva Ortega, Núria Planes, Myriam Soterias, Naia Terra.

Disseny expositiu i curadoria: Alba Font, Sílvia Galí

Ubicació: escales

Dates: del 18 de maig de 2022 fins al març del 2023

Visitants: 2516

ALTRES BROSSES

Joan Brossa i la poesia d'acció, el parateatre

A cura de Joan Maria Minguet Batllori

Temporada 2022-23

Aquest projecte va ser una recerca que prenia la forma d'instal·lació expositiva per explicar la intensa dedicació que va mostrar Joan Brossa al que ell anomenava el "parateatre", la poesia en escena, la poesia en directe. Segons Joan M. Minguet, comissari d'aquesta mostra, el mateix Brossa va conrear aquesta disciplina escènica que, en comptes de centrar-se en la tradició literària del teatre, ha buscat des de temps immemorials el contacte amb l'espectador a través de la fascinació, de la sorpresa, de l'ocurrència, de tot allò que succeeix a un escenari (o a una pista circense, o a un carrer o una plaça) que no té que veure amb l'argument i la narració. O, en tot cas, que no suposen l'eix vertebrador de l'acció o de l'obra.

Brossa sempre va sentir-se admirat pel transformista Fregoli, personatge que podem considerar estendard d'aquesta mirada oberta que el poeta tenia cap a camps tan variats com la màgia, la pantomima, el circ, els pallasos, el cinema dels primers temps (amb aquelles pel·lícules on tot era trucatge), el teatre visual més contemporani. I entremig de tots els personatges i accions que van captivar Brossa, mostrarem la seva producció (visual, literària, teatral) a la llum d'aquesta poètica de l'encís.

Però Fregoli no va ser l'únic personatge convidat a la Brossa, sinó que es va abordar la seva relació i col·laboracions amb una constel·lació d'artistes contemporanis (i d'altres generacions): Hausson, Christa Lem, Pep Bou o Tortell Poltrona, però també iniciatives com la Fira del Teatre de Tàrrrega o el Festival de Plassos Charlie Rivel de Cornellà de Llobregat. D'aquesta manera, el llibre també ha estat una visió panoràmica del sistema parateatral català d'un moment determinat.

Tot l'edifici de La Seca, va ser transformat a través d'aquesta mirada brossiana i parateatral de la mà de Javier Morera, qui va signar el disseny d'espais. El públic va poder transitar per diferents racons de l'edifici que, a través de la màgia i la instal·lació, es transformaven gràcies a la mirada del poeta. Es van incloure obres visuals (poemes objecte, poemes visuals, llibres d'artista) que Brossa va dedicar al món de l'imaginari teatral (o parateatral); reculls fotogràfics i documentals de la col·laboració de Brossa amb artistes de l'escena; documents i obres que acostaven el públic a l'imaginari del transformisme, la màgia, el circ, al cinema de trucatge o l'streptese. Joan M. Minguet, curador de l'exposició, va fragmentar el relat que es repartia per tot l'edifici, trencant fronteres disciplinàries i jugant amb tot allò que sembla i no és.

Comissariat: Joan Maria Minguet Batllori

Coordinació: Laura Parrilla

Disseny d'espais: Javi Morera

Disseny gràfic: Taller Torrents

Ubicació: Espai A i Ç

Dates: del 15 de març al 16 de juliol del 2023

Total d'assistents: 875

Activitats relacionades amb l'exposició:

- Visita guiada amb Joan Maria Minguet 'Encara hi ha altres Brosses'

Dates: dimecres 22 de març i 14 de juny a les 18h

Total assistents: 21

- Parateatralitats contemporànies

Trobada amb l'artista Frau Diamanda, en la qual es va debatre al voltant del concepte del parateatre i el transformisme contemporani.

Data: 3 de maig de 2023 a les 18h

Total assistents: 5

- Sobre les teatralitats de Brossa i altres xafarderies

Lectura dramatitzada de la taula rodona pseudoficcionalitzada d'Eduard Olesti i presentació del llibre Altres Brosses.

Data: 5 de maig de 2023 a les 18h

Total assistents: 32

- Projecció del documental Music-Hall a Catalunya (1983)

Data: 1 de juny de 2023 a les 8h

Total assistents: 2

- Violència i disrupció del fet parateatral

L'afora també és una espècie de dins amb projecte g0-g0 i performance de Kha.

Data: 8 de juny de 2023 a les 18h

Total assistents: 8

GRAFIA ANIMADA PER A DESPRÉS DEL DILUVI

de Laura Ginés

Temporada 2022-23

Producció guanyadora de la convocatòria oberta PostBrossa 2022-23

Grafia animada per a després del diluvi era una peça audiovisual que activava el mateix espectador. La seva interacció amb el teclat de piano situat enmig d'una sala i encarat a una projecció a tall de partitura, era allò que marcava el ritme i ordre de la reproducció del film que es projectava al seu davant. Cada visionament era diferent. La instal·lació formava part d'un projecte fílmic ja iniciat per l'artista sobre L'Arca de Noè, suite per a piano del compositor Xavier Montsalvatge. Una peça en la qual la música activava ficcions i la mirada aïlla relats sobre perplexitat i incomunicació en el paisatge urbà d'una ciutat flotant. El context actual reposicionava i feia oportuna la narració: ha deixat de ploure, el món que coneixíem ha canviat. La terra inundada era la protagonista de la part de la història que aquí es presentava; un relat que l'espectador visionava com si l'escrivís. La proposta volia posar accent en l'encreuament entre disciplines o en la seva dissolució; la música es pot escriure amb paraules o dibuixant, el relat visual pot brollar del gest d'un pianista.

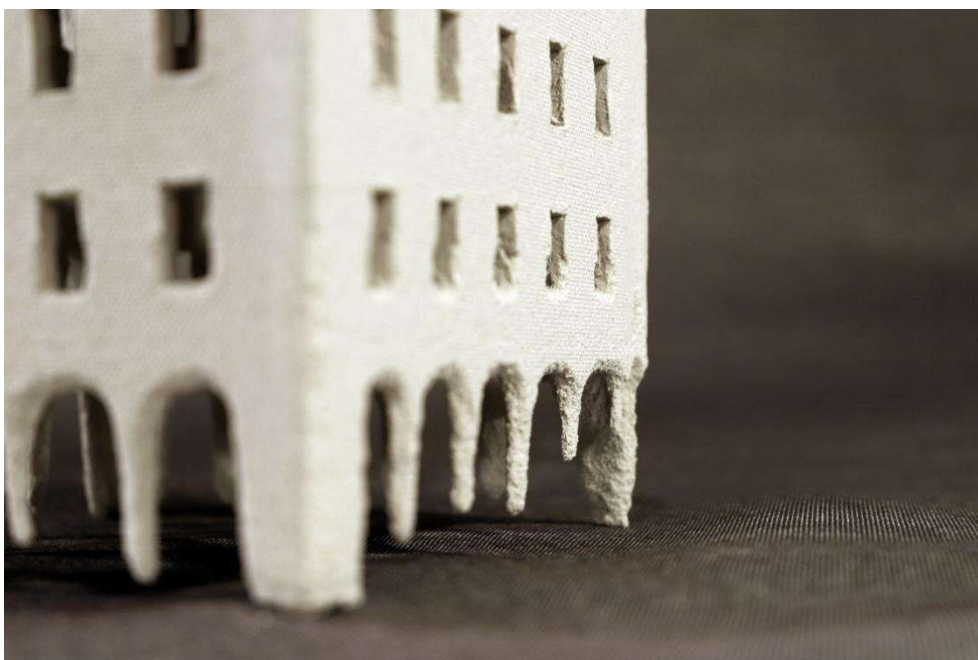
Desenvolupada gràcies a un dels Ajuts Kreas 2021, la instal·lació es va presentar per primera vegada al Museu d'Història de Girona en la Sala Cisterna, el Dia Internacional de l'Art, l'abril del 2022.

Autoria: Laura Ginés

Dates: del 23 de març al 14 de maig del 2023

Ubicació: Espai X

Visitants: 1008

Activitats relacionades amb la instal·lació:

- Activació de la mostra

La videoartista, cineasta i noisemaker Blanca Rego va interpretar en clau sonora les seqüències de dibuixos que formen part de la seva instal·lació, i va traduir a imatge digital alguns fragments musicals de Montsalvatge. Junt amb Laura Ginès, va conversar sobre interpretar, trasmudar i disfressar documents digitals per a possibilitar-ne altres lectures.

Intèrprets: Blanca Rego

Dates: 11 d'abril de 2023 a les 19h

Total assistents: 12

- Càpsules indisciplinades, amb Laura Ginès

Formació per a docents impartida per l'artista audiovisual Laura Ginès que proposava el joc de crear seqüències d'imatges mitjançant el cinema i l'animació.

Dates: 14 d'abril de 2023 de 18 a 20.30 h; i 15 d'abril de 2023, d'11 a 13.30 h.

Total assistents: 9

MEVAVEU

de Laura Llaneli

Temporada 2022-23

Producció guanyadora de la convocatòria oberta PostBrossa 2022-23

El projecte MEVAVEU proposava una instal·lació sonora formada per vuit altaveus que mostraven la veu de diverses persones que en algun moment han sentit disconformitat entre la seva veu i el seu gènere en diferents situacions individuals i col·lectives.

La instal·lació era el resultat d'un procés reflexiu grupal en el qual la veu parlada, la veu individual cantada i la veu col·lectiva dins d'un cor eren protagonistes. El projecte incidia en l'ús de la veu com a identitat més enllà dels cossos associats a elles, no mostrant imatges de les persones participants i sense revelar les seves identitats de gènere, evitant així, una assignació binària de les veus.

Autoria: Laura Llaneli

Dates: del 18 de maig 25 de juny del 2023

Ubicació: Espais B

Visitants: 1110

Activitats relacionades amb l'exposició:

- Taller de cos i veu

Formació amb la cantant, professora de cant i artista Tamar McLeod adreçada a qualsevol persona a la qual li agradés cantar i que tingués ganes i curiositat d'explorar la seva pròpia veu. La Tamar ens convida a obrir la nostra ment i a de-construir "la tècnica", per a començar a construir una base sòlida des de la qual cantar d'una manera natural, lliure i empoderada.

Data: 20 de maig de 2023 d'11h a 14h

Assistents: 15

- Safo.exe: l'obra de Safo des de la fi del món. Dissidència sonora i de gènere.

Presentació del darrer projecte de l'artista Judit K.

Data: 17 de juny de 2023 a les 12h

Assistents: 26

ETERNS PROFETES DE LA FATALITAT

Una creació d'Urati Laboratori i l'alumnat de 3r d'ESO de l'Institut Escola Eixample PROGRAMA CREADORS EN RESIDÈNCIA

Temporades 2022-23

Eterns profetes de la fatalitat era una instal·lació audiovisual que buscava afrontar la següent pregunta: com materialitzar la idea de la catàstrofe? En el món que habitem hem crescut amb la idea d'una catàstrofe imminent, on el futur només és un camp en ruïnes. Aquesta proposta pretenia ser un espai de reimaginació. Un territori concebut perquè, a través de la nostra presència, intentéssim ser conscients de la nostra afectació a l'entorn. Partint de la perspectiva que poden tenir sobre aquest fet un grup de persones nascudes ja al segle XXI, l'objectiu del projecte va ser aprofundir en nous imaginaris que permetin reflexionar sobre les crisis del nostre temps. Com pensar en les catàstrofes que estan per succeir, quan ja les habitem, i fugir de la paràlització que aquestes ens provoquen?

Eterns profetes de la fatalitat va ser una creació d'Urati laboratori i l'alumnat de 3r d'ESO de l'Institut Escola Eixample en el marc de Creadors EN RESIDÈNCIA. Un programa desenvolupat per l'Institut de Cultura de Barcelona i el Consorci d'Educació de Barcelona que introdueix la creació contemporània als centres públics d'educació secundària a través del contacte directe i continuat d'un creador amb els estudiants.

Escenografia i autoria: Urati Laboratori amb col·laboració amb l'alumnat

Dates: del 25 de maig al 16 de juliol del 2023

Ubicació: Espai X

Visitants: 684

OTHER TRASH. STOP THEATRE

Programa d'investigació curatorial 2023

Temporada 2023-24

En la fase de producció del programa d'investigació curatorial (PIC) d'enguany, Max Azemar, Luca Calderó i Salva G. Ojeda han reinterpretat les pràctiques que Joan Brossa entenia com a "parateatre" des de les arts visuals contemporànies. L'exposició *Other trash: stop theatre* s'encenia a partir d'una guspira de l'exposició anterior, *Altres Brosses: el parateatre* a cura de Joan Maria Minguet. La mostra pretén reflexionar sobre aquells dispositius objectuals, performàtics i estructurals que condicionen l'experiència expositiva.

Artistes participants: José y sus hermanas, Julia Varela, Xavi Ristol, AMAGA, Anna Irina Russell, Estructuras 3000, Norma Mor/Muerte a la Norma, Violet Ferrer, Flama Drag King, Júlia Barbany, Élan d'Orphium i Marta Vigo.

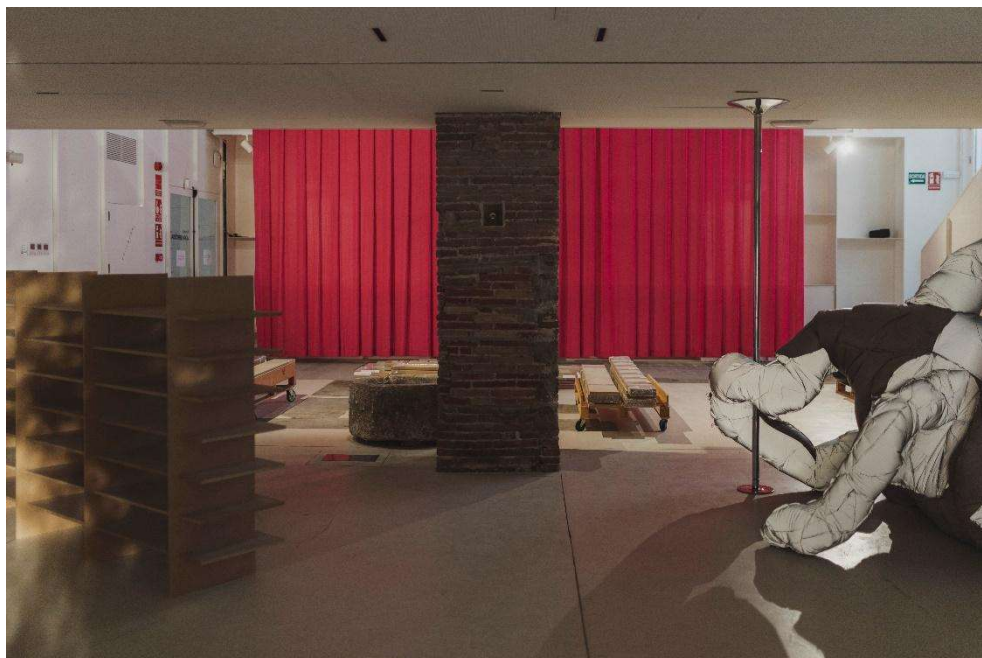
Exposició amb la col·laboració de la Sala d'Art Jove.

Coordinació: Júlia Zapata

Dates: del 5 d'octubre de 2023 al 7 de gener del 2024

Ubicació: Espais BAR, Espai B i Biblioteca

Assistents (fins el 23 de novembre de 2023): 180

Activitats relacionades amb l'exposició:

- Visita guiada per l'exposició i Putiruta Trans a càrrec de Violeta Ferrer

Data: Dimarts 17 d'octubre de 2023 a les 18.30h

Assistents: 16

- Striptease de Flama Drag King i Muerte a la norma

Data: Dijous 16 de novembre de 2023 a les 18.30h

Assistents: 26

- Taller a càrrec de Marta Vigo, integrant de Som Barbàrie

Data: Dijous 16 de novembre de 2023 a les 18.30 h

Assistents: 12

- Performance sobre peanyes a càrrec d'Élan d'Orphiun

Data: Dijous 23 de novembre de 2023 a les 18.30h

Assistents: 42

- Performance a càrrec de Júlia Barbany

Data: Dijous 5 de novembre de 2023 a les 18.30h

Assistents: 37

- Cabaret SMS: Espectacle de varietats

Data: Dijous 21 de desembre a les 18.30h

Assistents: 29

JOAN BROSSA. LA SENSACIÓ MENTAL D'UNA FELICITAT COMPLETA

a cura d'Anna Llopis

Temporada 2023-24

L'exposició parteix dels inicis dels anys quaranta en què el jove Brossa, acabat de tornar del front militar, entra en contacte amb l'avantguarda cultural catalana i, de la mà de Joan Miró i J.V. Foix, comença a explorar els codis literaris i plàstics. En aquests anys Brossa fonamenta també el seu univers creatiu d'una estètica surrealista amb la creació de la revista *Dau al Set*, acompanyat de Joan Ponç, Arnau Puig, Modest Cuixart, Antoni Tàpies i Joan Josep-Tharrats. Deixant enrere aquests primers anys, al llarg de tota la seva vida, la constant necessitat de posar l'art i la literatura al servei de la comunicació, el va portar a investigar i experimentar amb els codis tradicionals que considerava caducs, limitats i limitants. Tot i que es va considerar per sobre de tot, "sempre un poeta", Brossa va treballar la prosa, la poesia, el teatre i el guió cinematogràfic. Encara que per la seva capacitat de síntesi i d'adaptar-se als nous codis, considerava el teatre i la poesia com els veritables gèneres d'avantguarda entre els quals no hi havia d'haver límits, i en són mostra les accions poètiques properes a la performance que va realitzar als anys noranta. Finalment, l'exposició vol mostrar com des d'un posicionament combatiu i contestatari, sovint amb una ironia mordaç i amb la contundència del convenciment, Joan Brossa va fer de la defensa de la llibertat el seu estandard de poeta i d'home; i de la sorpresa, la imaginació i la profunditat íntima, el seu llenguatge creatiu.

Comissariat: Anna Llopis

Coordinació: Laura Parrilla

Dates: a partir 9 de novembre de 2023 al 31 de juliol de 2024

Total visitants : 118

6.3 Pensament i altres activitats

'Teatre Nu. 1990-2020'

Presentació de llibre

el Centre de les Arts Lliures va acollir la presentació del volum titulat 'Teatre nu. 1990-2020', que inclou tota la producció dramàtica de Mestres compresa entre 1990 i 2020. La publicació, editada per Rema12 amb pròleg de Francesc Foguet i disseny gràfic de Víctor Oliva, està dividida en tres parts. La primera conté farses i tragèdies; la segona se centra en teatre breu, i la tercera consta d'una cronologia i una bibliografia, en les quals es poden trobar tant les seves publicacions com els textos que parlen de la seva obra i la seva persona. La presentació va anar acompanyada d'una lectura dramatitzada d'una de les seves peces inèdites: 'Una història de Catalunya', per part de la seva pròpia companyia, La Decimonònica.

Dates: 7 de març de 2023 a les 19h

Ubicació: 50

Total assistents: Espai T

'Ai-Ai. El cadàver exquisit del teatre català'

Presentació de llibre

El Centre de les Arts Lliures va acollir la presentació del llibre *Ai-Ai. El cadàver exquisit del Teatre Català*. Publicat per Arola i editat per Núria Perpinyà compta amb textos d'una vintena d'escriptors i dramaturgs (Jordi Coca, Núria Casado, Carles Mallol, Victoria Szpunberg, Marc Rosich, Helena Tornero, Roger Puig, Dolors Miquel, Enric Nolla, Gerard Guix, Pep Cerdà, Manuel Molins, Toni Cabré, Jordi Prat, Adrià Pujol, Ferran Echegaray, Llàtzer Garcia, Paco Zarzoso, Carlos Be, Narcís Comadira, Albert Mestres, Queralt Riera, Jordi Oriol) i fotografies de Mikel Alors.

A l'acte, hi van intervenir Vicenç Altaió, Jordi Coca, Núria Perpinyà i alguns col·laboradors del llibre, i es va projectar la pel·lícula de la performance que va tenir lloc el 2018, dirigida per Toni Vidal

Dates: 17 de setembre de 2023 a les 12h

Ubicació: Espai T

Visitants: 110

'Lo niu. Poesia d'hui, avui'

Fundació Joan Brossa - Fundació Guillem Viladot

Publicació

La tercera entrega de Publicacions La Brossa és un projecte que es va treballar en col·laboració amb la Fundació Guillem Viladot i amb el suport de l'Ajuntament d'Agramunt, amb motiu del centenari de la Fundació Guillem Viladot. La publicació és el resultat de la primera residència de creació artística Lo Niu, realitzada a Agramunt l'agost del 2022. El llibre és fonamentalment un homenatge a Maneres, conjunt de poemes de Joan Brossa publicats l'any 1976 sota el segell de Lo Parda.

L'acte va comptar amb la Maria Canelles, directora de l'àrea d'arts visuals del Centre de les Arts Lliures; en Pau Minguet, director de la Fundació Guillem Viladot, i els artistes participants Alba Sanchez-Fortún, Laia Rausi, Luis Abadi i Joan Codina.

L'acte va consistir en la presentació de la publicació i una mostra expositiva del resultat de la residència.

Dates: Dijous 2 de febrer de 2023 a les 18h

Total assistents: 30

'I si una nació desfilant per una catifa vermella', de Juana Dolores

Presentació de llibre

El Centre de les Arts Lliures va acollir la presentació del darrer llibre de Juana Dolores, 'I si una nació desfilant per una catifa vermella'. Publicat per edicions Poncianes, el llibre conté textos poètics d'un rèquiem escrit per Juana Dolores, dos textos literaris de l'autora que situen la gestació del text i reflexionen sobre l'art de l'escriptura, un epíleg del compositor Marc Migó i un bloc final de 21 creacions fotogràfiques del fotògraf Román Yñán i l'artista Rosa Tharrats. Segons va explicar l'escriptora, actriu i dramaturga, "he escrit un rèquiem que no recorda, que no commemora, que no homenatja, que tampoc resa per cap ànima. L'invoca."

L'acte va constar d'una presentació del llibre i una performance dels poemes que aquest conté. I va comptar amb la participació de Juana Dolores Romero (autora), Jordi Carulla-Ruiz (editor), Román Yñán (fotògraf) i Rosa Tharrats (artista).

Dates: dimarts 18 d'abril de 2023 a les 12h

Espai: Biblioteca

Total assistents: 46

ALTRES BROSSES

PUBLICACIONS LA BROSSA

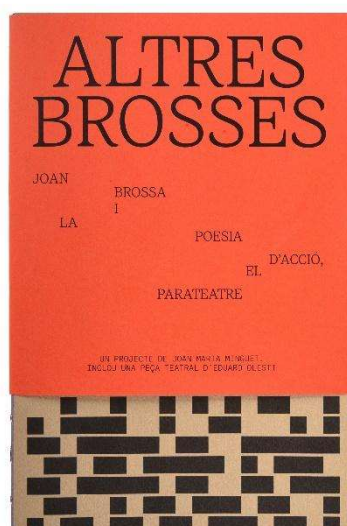
Presentació de llibre

El Centre de les Arts Lliures va acollir la presentació del llibre *Altres Broses*, una coedició de la Fundació Joan Brossa i l'Ajuntament de Barcelona vinculada a l'exposició *Altres Broses*. Joan Brossa i la poesia d'acció: el parateatre, d'autoria col·lectiva. L'acte va constar d'una conversa sobre el camí entre el llibre i l'exposició, i d'un experiment: del parateatre a la taula rodona i viceversa, amb Eduard Olesti. Hi van participar la directora d'Arts visuals i textuais de la institució, Maria Canelles; l'autor del llibre i curador de l'exposició, Joan Maria Minguet, i Alba Font, de Tallers Torrents, dissenyadora del llibre, i l'escriptor Eduard Olesti.

Dates: divendres 5 de maig de 2023 a les 18 h

Ubicació: Espai B

Total assistents: 32

La mirada de Montse Bonet sobre l'ofici del teatre

REGIRAR EN L'OBRA I LA VISIÓ TEATRAL DE LA MONTSE BONET, TOT XERRANT AMB ALEJANDRA JIMÉNEZ CASCÓN.

L'acte va ser una conversa entre la directora d'escena i l'actriu Alejandra Jiménez Cascón. L'activitat, que es va dur a terme a la terrassa de La Brossa, va ser un diàleg entre ambdues en què es va parlar, d'una banda, sobre la mirada de la Montse Bonet sobre l'ofici del teatre i, d'altra banda, la seva obra pel que fa a direcció escènica. En acabar, es va convidar als assistents a un vermut.

Dates: dimecres 21 de juny de 2023 a les 21.15 h

Ubicació: Terrassa

Total assistents: 64

6.4 Aliances, accions compartides i activitats acollides

Amb la voluntat de teixir complicitats i de desenvolupar un paper determinant dins l'ecosistema cultural de la ciutat, el Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa ha desenvolupat alguns projectes i accions vinculats a altres institucions, en col·laboració a altres entitats i s'ha adherit a programes i projectes establerts i identitaris de la ciutat de Barcelona.

Presentació de la revista 'Ornitorrinco'

Presentació del darrer número de la revista Ornitorrinco la qual conté un treball fotogràfic de Joan Fontcuberta i poemes de Mireia Calafell i José Maria Parreño.

Dates: 10 de juny de 2023 a les 12h

Ubicació: Espai T

Assistents: 68

Presentació del llibre 'Univers Pecanins'

Dates: 11 de juny de 2023

Ubicació: Espai T

Total assistents: 122

Certamen Art Jove de poesia Salvador Iborra

El Centre de les Arts Lliures va acollir l'entrega del premi Salvador Iborra. El recull *Els Enyoors*, de Jun Komura, va ser l'obra guanyadora de la sisena edició del Certamen Art Jove de poesia Salvador Iborra, dotat amb 2.000 euros i la publicació a principis de 2024 amb Viena Edicions.

Enguany el jurat estava format per Noèlia Díaz Vicedo, Joan Duran, Anna Pantinat, Emili Sánchez, Enric Viladot, Natàlia Rabassa i Marta Vilardell.

El guardó ret homenatge al jove poeta Salvador Iborra (València, 1978 – Barcelona, 2011) i està convocat per l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana juntament amb l'Agència Catalana de la Joventut i l'Institut Balear de la Joventut.

Dates: 19 de novembre de 2023

Ubicació: Espai T

Total assistents: 86

Festival GREC 2023

'One night at the golden bar'

Alberto Cortés

Temporada 2022-23

GREC FESTIVAL DE BARCELONA 2023

“L'amor és com un poltre d'aquells que saltàveu (si podíeu) a les classes de gimnàstica. Aquest poltre és desig i és enemic: munteu-lo i potser us matarà. Us ho explica l'àngel que us trobareu assegut a sobre d'un d'aquests aparells gimnàstics i que protagonitza, amb so en viu a càrrec de César Barco Manrique, “una declaració d'amor, cursi i musicada, des d'una mirada queer”. Us mostrarà la vulnerabilitat en què ens situa l'amor, la bellesa de la fragilitat, us plantejarà qüestions sobre aquests conceptes de la masculinitat que regeixen els nostres comportaments i sobre les fragilitats que ocultem. Tot plegat, mentre li canta a l'amor desfasat, a l'amor infinit, al políticament incorrecte o al sacrificat”.

La música vuitantera dels Mecano, present en molts moments, donava títol fins i tot a aquest muntatge, al·ludint al “bar de oro” que s'esmenta en una frase de la cançó La fuerza del destino: “una noche en el bar del oro me decidí a atacar”. Volgudament cursi, amb moviments afectats, infantil i ridícul, gairebé estúpid, però tan sagrat com mereix ser-ho un cos que vessa amor, l'actor/àngel protagonitzava un musical o una òpera del nostre temps que es preguntava i ens descobria en escena com sona l'amor i com es pot cantar.

Intèrprets: Alberto Cortés

Dramatúrgia: Alberto Cortés

Dates: 8 i 9 de juliol de 2023

Total espectadors: 236

Ubicació: Espai T

'Le vide'

LES MYBALÉS Les Mybalés & Esther Nadal / Kvs, Malpurgis & Map

Temporada 2022-23

GREC FESTIVAL DE BARCELONA 2023

Le Vide explorava les possibilitats musicals i auditives de La Balena —The Whale, un instrument musical creat per a l'espectacle— com a instrument per crear un espai buit comú a través del so. El tipus de buit que es dona a conèixer quan un gran esdeveniment treu la gent de la rutina, els obliga a quedar-se quiets i crea un espai intermedi en el qual podem triar. Triar realment. En aquell moment tot sembla possible, perquè tots els codis i marcs que acceptem inconscientment en l'engany de la vida quotidiana han caigut. Com es pot copsar un moment així i convertir-lo en so? Com es pot construir una experiència similar de buit fent servir els tons profunds de La Balena? Aquesta recerca era la base d'una col·laboració entre el duet de dansa de Brussel·les Les Mybalés —Nathalie i Doris Bokongo Nkum— i la directora Ester Nadal.

Intèrprets: Les Mybalés

Dramatúrgia: Esther Nadal

Dates: 15 i 16 de juliol de 2023

Total espectadors: 168

Ubicació: Espai T

En Residència

Des del 2009, l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB) i el Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) desenvolupen Creadors EN RESIDÈNCIA als instituts de Barcelona, un programa —pioner al nostre entorn— que introdueix la creació contemporània als centres públics d'educació secundària per mitjà del contacte directe i continu d'un creador amb els estudiants. En Residència, ideat en cooperació amb l'Associació A Bao A Qu, proposa als artistes que concebin una obra específicament pensada per dur-la a terme juntament amb un grup d'estudiants d'ensenyament secundari obligatori (ESO). Al llarg de tot el curs i dins l'horari lectiu, els alumnes participen en la concepció i la realització.

La Fundació Joan Brossa ha participat per primer cop en aquest projecte durant el curs 2022-23, i ho ha fet de la mà del col·lectiu artístic Urati Lab, un laboratori d'investigació escènica que explora disciplines com la instal·lació, l'escena, les arts plàstiques, la realitat virtual (a través de dispositius diversos i de codi obert) i la comunicació audiovisual, tot construint narratives entorn de la memòria i la catàstrofe, amb horitzons surrealistes i imatges que se situen en el terreny ambigu entre la realitat virtual i la corporal.

El centre educatiu amb qui s'ha estat col·laborant és l'Institut Escola Eixample, una escola pública al mig de l'Eixample que no fa gaire encara era un col·legi religiós i que encara manté l'esquelet del qual un dia fou. Compta amb una immensa capella, convertida en sala d'art i biblioteca, i la seva estructura laberíntica i plena de racons amagats desemboca en un pati interior verd i en un teatre.

El Centre de les Arts Lliures també es contaminarà d'aquest procés de creació cooperatiu i, com un laboratori, al llarg del 2023, acollirà processos, mostres i algun resultat en forma d'instal·lació artística.

BARCELONA POESIA 2023

Del 9 al 16 de maig, el Centre de les Arts Lliures va participar a Barcelona Poesia 2023. Sota el paraigües de Barcelona Ciutat Literària de la UNESCO, el festival pretenia mostrar la diversitat de manifestacions del fet poètic per a tots els públics. Més de 180 institucions van formar part de la 26a edició de Barcelona Poesia, que presentava una programació d'una cinquantena de propostes oficials que inclouen música, dansa, teatre, poesia visual i performances; i 47 activitats paral·leles. A l'entorn de la Fundació, es van organitzar les següents activitats:

Cròniques en podcast

Les cròniques del Barcelona Poesia van arribar en forma de podcast de la mà d'uns cronistes de luxe: la Carlota Freixenet, una de les veus de Punkis Decimonòniques; la Júlia Bacardit, de Les Golfes, i en Bernat Reher, de Mentrimentres. Cada tarda del festival a les 16h, la cafeteria del Centre de les Arts Lliures va acollir la gravació de cada crònica, en la qual es van comentar els espectacles vistos i els espectacles per venir del festival.

Dates: del 9 al 16 de maig de 2023 a les 16h

Total assistents: 111

Ubicació: Espai Bar

Brossa de carrer. Passejada Brossiana pels carrers del Born

Després de quatre espectacles estrenats durant els darrers anys a partir de l'obra de Joan Brossa, Els Pirates Teatre van remanar tot allò que han fet per tornar a donar vida a alguns dels personatges més estimats. Aquesta vegada el format va ser una ruta pel Born on poder redescobrir números de poesia, clown, música, striptease i altres meravelles del poeta que més ens ha marcat. Tres intèrprets es transformaven en múltiples personatges i acompanyaven als espectadors des del parc de la Ciutadella fins al Centre de les Arts Lliures de Barcelona en un matí en què l'humor, l'absurd i la sorpresa van ser els protagonistes.

Dates: 13 de maig de 2023 a les 11h

Assistents: 50

Ubicació: Barri de la Ribera i recepció

La paraula nua i el cor torbat (i banquet Brossa)

Vinguts de l'striptease brossià de la companyia Els Pirates, el festival va fer parada i fonda a La Brossa per enllaçar amb una conversa entre els pensadors i artistes Jaume C. Pons Alorda, Vicenç Altaió i Margalida Pons, que refan el camí que va de la poesia experimental a l'escriptura conceptual. I després de la peripatejada per aquests viarany poètics, res millor que un bon vermut a l'estil de Joan Brossa, un refrigeri poètic per agafar forces. Una jornada en què es van posar en crisi totes les etiquetes.

A la taula rodona hi van participar Jaume C. Pons Alorda, Vicenç Altaió i Margalida Pons. El vermut, un autèntic banquet Brossa) va ser organitzat per Irena Visa i microorganismes.org.

Dates: 13 de maig de 2023 a les 13h

Assistents: 57

Ubicació: Bar i terrassa

Nit dels Museus

Aquest 2023 el Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa es va sumar a la celebració de la Nit dels Museus que va tenir lloc dissabte 13 de maig entre les 19h i la 1h de la matinada.

A més de les exposicions que habitaven l'espai i durant tota la jornada, el Centre de les Arts Lliures va oferir una ruta itinerant pels espais de la mostra *Altres Brosses* de la mà de la companyia de l'espectacle 'La carta de joc que tinc al pensament'.

Data: 13 de maig del 2023

Visitants: 297

Ubicació: Espai B i Espai Altell

Festival TRO

El Festival Tro va néixer amb la voluntat de crear una altra forma d'allò que ja existeix: els llibres que publica Edicions Poncianes. Des d'una perspectiva performàtica i coral, el festival agermana creadors que tornen als textos per fer de la literatura la cita que convoca altres disciplines: l'art, el pensament, la poesia, la música, l'humor i la dansa. Els creadors convidats reinterpreten autors clàssics, descobreixen i reivindiquen referents oblidats i actualitzen autories que encara dialoguen amb nosaltres, avui.

La segona edició del Tro, que va tenir lloc al Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa els migdies dels dissabtes 28 d'octubre, 4 i 11 de novembre de 2023, va girar sobre tres moments clau que formen part de la vida: la mort, el llinard i el renaixement. Tres dies com tres esclats d'una tronada que van il·luminar els misteris d'estar viu, de desaparèixer, de tornar. Es va finalitzar, com sempre, com ja és tradició, amb un vermut a l'aire lliure.

28 d'octubre de 2023 – La Mort

La primera sessió del Tro va ser una manera d'invocar els autors de la col·lecció Bèsties, de continuar pensant amb ells, d'explorar què és el que porta un artista a deixar de crear, que és el mateix que preguntar-nos pel que porta algú a deixar de voler viure.

Es va començar amb una conversa entre el filòsof Santiago López Petit, autor d'*El gesto absoluto*, una reflexió extraordinària sobre el suïcidi en la nostra societat malalta, i el filòsof Ramón Andrés, que firma a Semper dolens una brillant història del suïcidi a Occident, un assaig sobre la condició humana i la fragilitat d'estar viu.

Tot seguit, com un ressò, diversos creadors van proposar noves lectures dels gestos de desaparició vital i creativa dels autors de Bèsties. Breus intervencions a mig camí entre la

reflexió i la literatura d'autors com Woolf, Artaud, Bachmann i Dickinson a càrrec de Carlota Gurt, Victòria Ciriot, Arnau Pons i Sara Torres.

Assistents: 52

Espai: Espai B i Terrassa

4 de novembre de 2023 – El Llindar

La segona sessió del Tro va proposar un recorregut d'èxtasi i llindar. Va començar una conversa d'obertura entre Eloy Fernández Porta i el Niño de Elche, que a partir d'Henri Michaux, autor de Poncianes:

La ballarina Inès Sybille va evocar amb el cos la història de la màrtir Santa Inès. Per acabar, Luis Costa, teòric i militant de la música de club, va generar una sessió DJ desfent fronteres corporals, mentals i emocionals.

Assistents: 64

Espai: Espai B i Terrassa

11 de novembre de 2023 – El Renaixement

La darrera sessió del Tro va culminar amb el renaixement: el començament d'una vida nova. Després de la mort, després del llindar, després del després, arriba el començament altra vegada. Per això Las Huecas van posar en escena el monòleg brillant que van incloure a Aquellas que no deben morir, en què una maquilladora de morts explica el minuciós procés d'eliminar els rastres de la mort d'un cadàver.

Finalment, els poetes Oriol Sauleda i Raquel Santanera van exercir de sacerdots que oficiaven una cerimònia per portar a la vida autors morts en boca de diversos poetes. Perejaume, Maria Callís, Carles Rebassa, Roser Bastida i Gabriel Ventura.. Tot, en un show espiritual musicat per Marcel·lí Bayer.

Assistents: 66

Ubicació: Espai B i Terrassa

ARTefACTe – Performing curation

El Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa ha participat durant el 2023 de l'experiment i laboratori PERFORMING CURATION amb altres entitats que es dediquen a la programació d'arts en viu i performances. PERFORMING CURATION és un experiment pioner de curadoria oberta i compartida en el marc de la qual Centre de les Arts Lliures, MACBA Museu d'Art Contemporani de Barcelona, Santa Mònica i L'Estruch, han convidat a la ciutadania a escollir el seu programa d'artistes pel festival ARTefACTe.

ARTefACTe és un festival d'art de performance contemporània d'escala metropolitana que, a més, opera com un laboratori de nova institucionalitat cultural, tot experimentant en la pràctica amb prototips de gestió cultural emergent i democràtica.

Després d'un procés de mesos de treball conjunt entre aquestes institucions per a definir el mecanisme assembleari, s'han organitzat dues assemblees obertes a Santa Mònica i a MACBA a les que hi ha participat una cinquantena de persones, les quals van escollir assembleariament un eix temàtic i quatre artistes de performance.

Dins d'aquest marc, el Centre de les Arts Lliures ha acollit la performance d'Elena Carvajal i Fran Martínez *Pausa para leer, muerte por paisaje*

Pausa para leer, muerte por paisaje

ARTEFACTE 2023

amb performance d'Elena Carvajal i Fran Martínez

ARTefACTe és un festival d'art de performance contemporània d'escala metropolitana que, a més, opera com un laboratori de nova institucionalitat cultural, tot experimentant en la pràctica amb prototips de gestió cultural emergent i democràtica. Enguany, el Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa va comptar amb la performance *pausa para leer, muerte por paisaje* d'Elena Carvajal i Fran Martínez, un projecte en què s'exploraven les nocions de relat, invisibilitat, expectativa i el qüestionament de l'autoria treball propi. Una renegociació del desig de narrar i de fer-ho a través d'altres veus. Un procés a mig camí entre la ficció narrativa, allò coreogràfic que desplega escènicaament una publicació a través de la veu, el moviment i els fantasmes del paisatge.

Data: dissabte 18 de novembre de 2023 a les 17h

Un projecte de Elena Carvajal y Fran Martínez

Assistents: 25

Residència de guions amb l'Acadèmia del Cinema

Residència de guions és un projecte de l'Acadèmia del Cinema que és el segon com que hem acollit des de la Fundació Joan Brossa. La iniciativa vol ser una incubadora de talent pionera a Catalunya per a l'escriptura de llargmetratges de ficció que ofereix als residents un programa d'acompanyament integral durant nou mesos. El programa està dirigit per Carla Simón i els espais de treball són el Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa i el Museu Picasso. Acollir aquests residents ha estat possible gràcies a un conveni de col·laboració entre la Fundació Joan Brossa, el Museu Picasso, l'Acadèmia del Cinema i l'ICUB.

Els guionistes que hem tingut des del mes d'octubre i que s'allargaran des del 2024 són: Elena Molina, Juan González, Fernando Martínez, Joan Marc Voces, Anna Solanas, Marc Riba, Alba Cros, Àngel Tolosa, Laura Ferrés, Diana Toucedo i Fernando Pomares

Cicle 'El meu clàssic'

Cicle coorganitzat amb la Institució de les Lletres Catalanes i la Fundació Joan Brossa – Centre de les Arts Lliures, de forma setmanal, els dilluns del 23 d'octubre de 2023 a l'11 de novembre de 2023.

Amb el cicle El meu clàssic es van acostar autors essencials de la literatura catalana a través de nous llenguatges. Enguany, el cicle de quatre sessions estava dirigit per Mònica Bofill i se centrava en autors que han parlat de la immortalitat: Ramon Llull, Joan Maragall, Anna Murià i

Anna Dodas. Cada funció va ser una peça única que utilitzava tres llenguatges per parlar de l'autor i la seva obra: la presentació conceptual del seu univers literari en relació amb la immortalitat, la lectura de textos i la improvisació musical.

Ramon Llull

Amb les explicacions de Joan Santanach, la veu de Jordi Boixaderas i la música de Carola Ortiz vam tenir l'oportunitat de conèixer més a fons la seva vida i la seva obra i explorar com les seves idees poden il·luminar el nostre pensament contemporani sobre la immortalitat.

Data: 23 d'octubre de 2023 a les 20h

Ubicació: Espai T

Assistents: 118

Joan Maragall

Tota l'obra de Maragall la podem llegir com un esforç constant per cridar-nos a la vida, a l'acció. A estar desperts. La gran contraposició en Maragall no és el bé i el mal, sinó la vida i la mort. Maragall, a més de la seva notòria implicació en la política i la cultura catalana, va ser un home que va dedicar una part significativa de la seva vida a la recerca d'una comprensió més profunda de la transcendència. Ignasi Moreta, Lluís Soler i Lídia Pujol ens van submergir en aquesta recerca de la vida.

Data: 30 d'octubre de 2023 a les 20h

Ubicació: Espai T

Assistents: 118

Anna Murià

Anna Murià, una de les figures més polifacètiques de la literatura catalana contemporània, escrivia convençuda de la infinitud de la vida, del seu caràcter etern més enllà de l'experiència temporal i limitada d'una existència concreta. Ho vam descobrir amb Neus Real, la música de Gemma Humet i la veu de Mercè Arànega.

Data: 6 de novembre de 2023 a les 20h

Ubicació: Espai T

Assistents: 118

Anna Dodas

La natura fosca i intrigant de l'obra d'Anna Dodas i la seva condició d'autora amb un final tràgic i prematur ens conviden a repensar la línia que separa la vida i la mort. L'Elena Tarrats recitarà la seva poesia introspectiva, i de la mà d'Ester Pou i la música d'Amaia Miranda viurem com la paraula escrita pot eternitzar les experiències i les emocions humanes.

Data: 13 de novembre de 2023 a les 20h

Ubicació: Espai T

Assistents: 118

7. PÚBLICS, COMUNICACIÓ I XARXA

7.1. Registres de visitants

Durant el 2023 han passat unes 14.340 persones (usuàries, espectadores, participants, artistes, creadores, etc.) pel Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa.

A continuació, es detalla el número de visitants segons tipologia d'activitats.

Programació d'arts en viu: 6.979

Espectacle	Espectadors
El més bonic que podem fer	649
El missioner	815
Blank	691
Shalom Judith	798
#Brossa	584
La carta del joc que tinc al pensament	65
Músiques indòmites	233
La setena porta	690
Els ossos de Montaigne	439
La revolució de les 4 idees	427
La veu submergida	118
One night at the golden bar	236
Le vide	168
Pygmalion's Death: una habitació	134
Jo, travesti	1226
Dona	654
La memòria del gel	288
Pupilas pintaban mis sábanas: #2. Teresa	340
Bacants	503

Visites a les exposicions durant el 2023: 2.887

Exposició
Joan Brossa. La serp viva
R muda
Coses que fan crack
Eines mortes vives
Grafia animada per a després del diluvi
Mevaveu
Eterns profetes de la fatalitat
Other Trash. Stop theatre

Activitats relacionades amb les exposicions: 239

Activitat	Exposició	Participants
Visita guiada de Joan Minguet 'Encara hi ha altres Brosses'	Altres Brosses	21
Parateatralitats contemporànies	Altres Brosses	5
Sobre les teatralitats de Joan Brossa i altres xafarderies	Altres Brosses	2
Violència i disrupció del fet teatral	Altres Brosses	8
Taller de cos i veu	Mevaveu	15
Safo.exe: l'obra de Safo des de la fi del món. Dissidència sonora i de gènere	Mevaveu	26
Putiruta	Other trash: Stop theatre	16
Striptease de Flama drag King i Muerte a la Norma	Othe trash: Stop theatre	26
Taller a càrrec de Marta Vigo	Other trash: Stop theatre	12
Perfomance a càrrec d'Élan d'Oprhium	Other trash: Stop theatre	42
Perfomance a càrrec de Júlia Barbany	Other trash: Stop theatre	37
Cabaret SMS	Other trash: Stop theatre	29

Altres accions: 939

Activitat	Participants
Barcelona Poesia	107
Nit dels museus	297
Festival TRO	181
EL meu clàssic	354

Total d'usuaris de mediació i educació: 2.906 usuaris

Servei educatiu: 1.127 usuaris.

Formacions i col·laboracions: 652 usuaris

Presentacions de llibres: 390

Activitat	Participants
Teatre nu. 1990-2020	50
Ai-Ai. El cadàver exquisit del teatre català	110
Lo niu. Poesia d'hui, d'avui	30
I si una nació desfilant per una catifa català. Rèquiem català	46
Altres Brosses	32
Univers Pecanins	122

7.2. Impacte a xxss

	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny
Instagram	7256	7257	7260	1323	7454	8114
Facebook	5417	5454	5457	5454	5438	5439
Twitter	6210	6222	6225	6227	6228	6229
	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre
Instagram	8244	8300	8395	8891	9186	9344
Facebook	5447	5451	5456	5468	5473	5464
Twitter	6233	6236	6239	6283	6286	6290

7.3. Material gràfic

Programa de mà

FUNDACIÓ JOAN BROSSA
CENTRE D'ARTS
LLIBRES

GENER
FEBRER 2023

04

ESPAAI A ARTS VISUALS
Fins al 14 de febrer

Estem preparant: Altres Brosses
a cura de Joan M. Minguet Batllori

El 15 de març en aquest espai inaugurarem 'Altres Brosses. Joan Brossa i la poesia d'acció: el parateatre'. Una exposició a cura de Joan Maria Minguet Batllori que pretén explicar la intensa dedicació de Joan Brossa al que ell anomenava el "parateatre", la poesia en escena, la poesia en directe.

Actualment, estem treballant el disseny d'espais amb Javi Moreno, la gràfica amb Alba Font de Taller Torrents i el muntatge amb L'Antiga Fusteria.

ESCALES PENSAMENT

EINES MORTESVIVES
amb poemes de Roser Carbonell, Alba Font, Francesc Moré, Eva Ortega, Núria Planes, Myriam Soterias i Naia Terra

ESPAAI L
Fins al 14 de febrer

Assajos: [BLANK]

Han començat els assajos de [Blank] de l'Alice Birch. Es tracta d'un projecte coordinat amb el 'teatre Tantarantana que desembocarà en dos muntatges teatrals que s'ocurriran en paral·lel als dos centres. A La Fundació Joan Brossa tenim el plaer d'acollir el procés de creació dels dos muntatges. Els dos repartiments han estat escollits per convocatòria oberta i càsting. Marc Chomet dirigirà l'elenco més jove, i Roberto Romei dirigirà quatre intèrprets de mitjana edat.

TALLER AMB LA VIRGUERIA

En el marc de l'espectacle *El Misioner*, La Virguerria i NUS Cooperativa plantegen un taller que vol reflexionar sobre la indústria musical mainstream, els videoclips i els missatges que transmeten. L'activitat està dirigida a joves entre 15 i 22 anys.

El taller, que es realitza en col·laboració amb l'Espai Jove Palau Alba, és una activitat gratuïta i consta de dues sessions: 17 de gener, de 17 a 19 h i 27 de gener, de 17 a 19 h. Inscripcions: fundacio@fundaciojoanbrossa.cat o a taquilla.

ESPAAI C ARTS VISUALS
A partir del 26 de gener

Coses que fan crack
Pere Llobera

Una instal·lació de peces escultòriques i pictòriques ubicades en llocs controvertits del Centre de les Arts Lliures que busquen la incomoditat, la reflexió i la presa de decisions per part del visitant. Exposició guanyadora de la convocatòria oberta PostBrossa 2022.

ESPAAI T ARTS EN VIU
Fins al 05 de febrer

El Misioner
Cia. La Virguerria

La Virguerria torna amb una proposta multidisciplinària que ens interpella a totes: tu què fas quan veus videoclips que perpetuen els estereotips de gènere, de classe o de raça? O quan escoltes cançons amb lletres que reforcen el dret a la possessió, ens diuen com hem de viure la nostra vida o la sexualitat? Un festival de llums, música, vídeo i ritme. Un text crític i irònic a parts iguals... I una bona dosi de brill-brill!

ESPAAI B CREACIÓ
Fins al 29 de gener

Residència creativa d'URATI LAB

En el marc del programa Artistes EN RESIDÈNCIA el col·lectiu artístic Urati Lab està desenvolupant una peça pròpia junt amb els estudiants de 3r d'ESO de l'Institut Escola Exàmples. Durant la residència estarà produint la nova peça, que s'exposarà el juny de 2023 al Centre de les Arts Lliures. A més a més, en un balanç hi haurà exposada la seva darrera peça, "El sol s'abaixarà i hi haurà ordre". Un projecte de realitat virtual que s'acosta al món dels somnis.

Horari de residència obert al públic: d'11 a 14 h de dimecres a divendres.
Horari d'exposició de la peça: 15.30 a 20 h els dimarts, d'11 a 20h de dimecres a diumenge.

LO NIU POESIA D'HUI AVUI

Tercera entrega de Publicacions de La Brossa, resultat de la primera residència de creació artística Lo Niu, realitzada l'agost del 2022 a Lo Pardaí – Fundació Guillem Viladot d'Agramunt. El llibre és formalment un homenatge a Manores, conjunt de poemes de Joan Brossa publicats l'any 1976 sota el segell de Lo Pardaí.

Aquesta publicació és un projecte de la Fundació Guillem Viladot i Fundació Joan Brossa, amb el suport de l'Ajuntament d'Agramunt.

Imatge superior: © Joan Brossa / Centre d'Arts Lliures. Foto: Ferran

CREACIÓ

DEL 3 AL 23 DE MAIG

ARTS

→ 25 DE MAIG A LES 19 H

MOSTRA EN RESIDÈNCIA

PRESENTACIÓ DEL TREBALL REALITZAT ENTRE EL COL·LECTIU ARTÍSTIC URAT I ABI I S'ALUMNES DE 3R D'ESO DE L'INSTITUT ESCOLA EXAMPLE.

→ FINS AL 14 DE MAIG

GRAFIA ANIMADA PER A DESPRÉS DEL DILUVI

UNA INSTAL·LACIÓ AUDIOVISUAL DE LAURA GINÉS

PROJECTE GUANYADOR DE LA CONVOCATÒRIA POSTBROSSA 2022-2023

→ 13 DE MAIG DE 19 A 00 H

NIT DELS MUSEUS

PORTES OBertes FINS A LA MITJANIT. ENTRADA GRATUÏTA A L'ESPECTACLE 'LA CARTA DE JOC QUE TINC AL PENSAMENT'.

→ DEL 4 AL 21 DE MAIG

LA SETENA PORTA

ELS PIRATES TEATRE

→ A PARTIR DEL 18 DE MAIG

MEVAVEU

CREACIÓ DE LAURA LLANELLI

PROJECTE GUANYADOR DE LA CONVOCATÒRIA POSTBROSSA 2022-2023

→ 20 DE MAIG A LES 12 H

TALLER SOBRE COS I VEU

FRASE PRESCRIPTIVA (PENDENT RE-UNIÓ LAUPÀ)

→ FINS AL 29 DE JUNY

LA CARTA DE JOC QUE TINC AL PENSAMENT

ESPECTACLE ITINERANT DE CARLES REBASSA

→ 3 DE MAIG A LES 19 H | 13€

PARATEATRALITATS CONTEMPORÀNIES

DEBAT SOBRE EL PARATEATRE I EL TRANSFORMISME CONTEMPORANI AMB L'ARTISTA FRAU DIAMANDA

→ 5 DE MAIG A LES 18 H |

→ ENTRADA GRATUÏTA

PRESENTACIÓ LLIBRE 'ALTRES BROSSES'

AMB JOAN MARIA MINGUET, ALBA FONT I EDUARD CLESTI.

→ FINS AL 31 DE JULIOL

ALTRES BROSSES

BROSSA I LA POESIA D'ACCIÓ, EL PARATEATRE A CURA DE JOAN MARIA MINGUET

→ 17 DE MAIG A LES 18 H | 3€

ENCARA HI HA ALTRES BROSSES

VISITA GUIADA AMB JOAN MARIA MINGUET.

→ 9 DE MAIG A LES 18 H

MÚSIQUES INDOMITES

AMB EL MÚSIC, COMPOSITOR I ACTE LUTIER DR. TRUNA DEL CREADOR DE MÚSICA ELECTRÒNICA I ARTISTA SONOR ISAK BENAVIDES.

→ DEL 10 AL 18 DE MAIG

BARCELONA POESIA

IRASÉ

→ 26 DE MAIG A LES 18 H

RALET RALET

GRAVACIÓ DEL 41 CAPÍTOL DEL PROGRAMA RADIOFÒNIC DE CINC CENTIMS, MITJA CULTURAL DE BARCELONA.

→ 23 D'ABRIL D'11 A 14 H

CÀPSULA INDISCIPLINADA

FORMACIÓ PER A DOCENTS I EDUCADORS AMB LA POETA RAQUEL PENYA, POETA, FILOSOPA I DOCENT.

→ 23 D'ABRIL D'11 A 14 H

CÀPSULA INDISCIPLINADA

FORMACIÓ PER A DOCENTS I EDUCADORS AMB LA POETA RAQUEL PENYA, POETA, FILOSOPA I DOCENT.

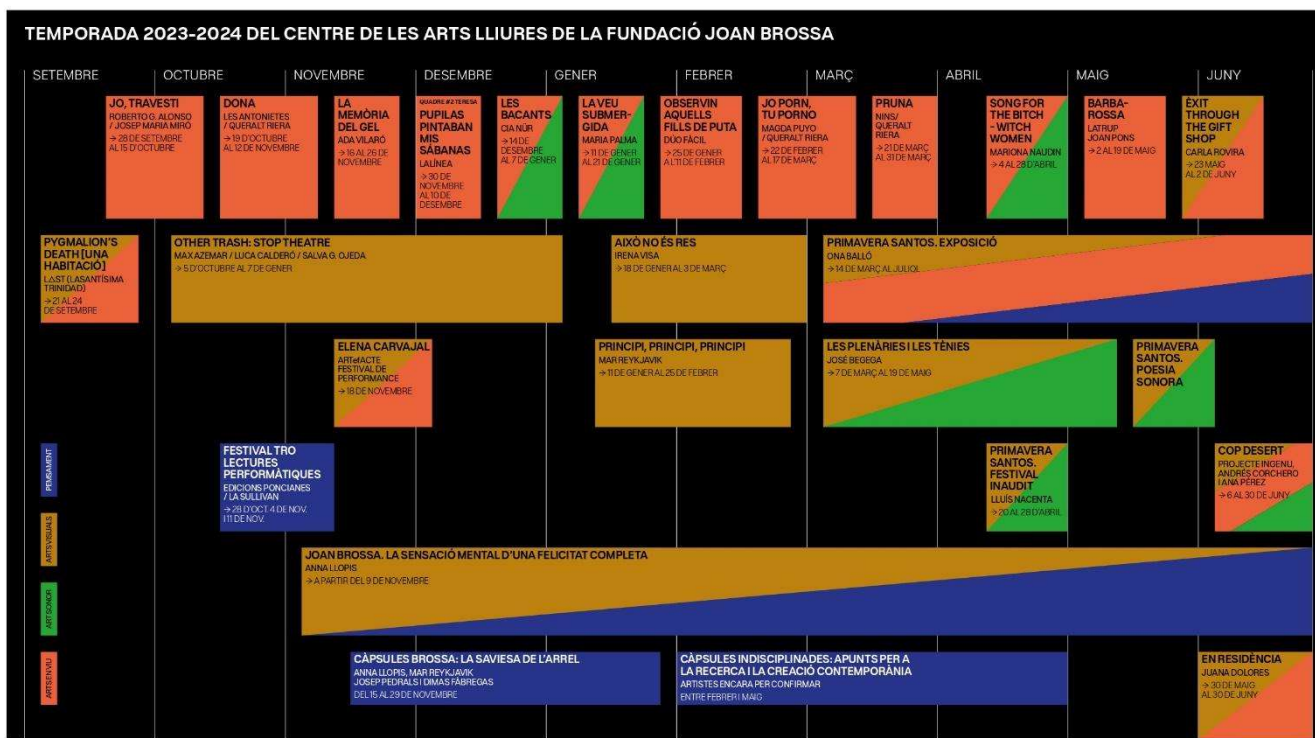
FUNDACIÓ JOAN BROSSA

CENTRE DE LES ARTS LLIURES

fundaciojoanbrossa.cat

78

Desplegable anual

Imatge de portada: Mariana Véliz | (Creative) - Sàul Ferrer

PINTA! RETALLA! ENGANKA!
Sou convidats a participar: a retallar la temporada, a pintar-la, descolorir-la, desmuntar-la... a fer-la vostra. Absos, això, ja ho han fet les artistes, les companyies, les comissàries... Han sacsejat referents, influències, antecedents, memòria, expectatives... Què és l'art contemporani sinó un collage, un loop, de tot allò anterior? Tanqueu amb la vostra mirada els sentits i

significats, o potser obriu-ne de nous... Pinteu, retalleu, enganxeu. Sou cridats a atrevir-vos. A jugar i a llegir fins al final, amb totes les conseqüències. El joc no el volem ingenu. La lectura no la percebem inòcua. Son accions que les exigim compromeses, col·lectives, creatives, profundes i lúdiques, una mica cabòtiques, singulars i màgiques. Així hem pensat la temporada i així la pre-

sentem perquè la feu mutar. Retalleu la lletra, arquegeu les tres endavant i enganxeu A diamunt B, diu Brossa en el Poema habitable núm. 14 (Dama-Joana). Amb aquestes paraules ens empenyem a no quedar-nos quietes, a accionar, a aventurar-nos. Perquè la memòria tampoc és fina ni immutable sinó que traça les regles misterioses d'un joc que encara hem de construir. I amb els imperatius de Brossa ens abandonem

a la poesia, que és l'únic llei que ens creiem. El verb híbrid explica poc. Ens agrada més explorar. O cavalcar. O brindar. Les categories només són això: colors per retallar i compondre noves realitats. Juguem-vos-la.

Maria Canelles i Marc Chomet
Direcció col·legiada del Centre de Les Arts Lliures

MARIAN VÉLEZ IMATGE DE LA TEMPORADA
Fruit d'una convocatòria oberta, Marian Véliz ha estat la responsable d'idear la imatge gràfica de la temporada del Centre de les Arts Lliures d'enguany. Marian Véliz Lique, nascuda l'any 1999 a Barcelona, centra la seva carrera artística principalment en la combinació de disciplines. Focalitza el seu treball en el disseny gràfic i la il·lustració, creant un estil il·lustratiu

despreocupat i satíric, i un disseny que tracta de posar la mirada en el passat. Entre els seus projectes recents destaca el mitjà cultural 5 cèntims (el qual cofunda el 2021), on porta la comunicació gràfica del projecte i es fa càrrec tant de la seva direcció creativa com de la coordinació. A part, col·labora amb nombrosos artistes i entitats (La Ludwig Band, El Pumarejo, Socunbohemo, etc).

FUNDACIÓ JOAN BROSSA
CENTRE DE LES ARTS LLIURES

C/ dels Flassaders, 40, 08003 Barcelona
T 934 58 99 94 | @fundaciojbrossa
www.fundaciojbrossa.cat

AMB EL SUPORT DE:

Calonge i l'editora Eugènia Broggi, premiats en la Nit de l'Edició

REDACCIÓ Barcelona

Els municipis de Calonge (Baix Empordà) i Uruña (Valladolid) recolliran el 4 de desembre, a la gala La Nit de l'Edició, al Teatre Goya de Barcelona, el premi Atlàntida, que concedeix el Gremi d'Editors de Catalunya, pel seu "enorme esforç i perseverança en defensa de les llibreries i del llibre".

De Calonge, municipi amb dos nuclis -Calonge i Sant Antoni-, es destaca que té un total de set llibreries i que duu a terme el projecte Calonge Poble de Llibres, que va començar la seva etapa el 10 de desembre del 2021, quan es van obrir les set llibreries de la localitat (tant generalistes com especialitzades), que van vendre més de 35.000 llibres el seu primer any. Per la seva banda, Uruña, poble de Valladolid de 203 habitants, té nou llibreries i espais dedicats al món de la lectura i la literatura.

L'editora de L'Altra Editorial, Eugènia Broggi, rebrà així mateix el 29è Memorial Fernando Lara a una "jove iniciativa empresarial del món del llibre", atorgat per la Cambra del Llibre. El jurat destaca que L'Altra és "una editorial catalana, literària i independent que va néixer el febrer del 2014 i publica entre dotze i quinze llibres a l'any tant d'escriptors catalans com d'estrangers, tant novells com consolidats".

També es farà un reconeixement a la col·lecció Bernat Metge (editorial Alpha) i a l'Editorial Joventut pels seus

Calonge Poble de Llibres va obrir set llibreries de cop en aquesta localitat empordanesa

cent anys d'activitat editorial; a Edicions Omega pels seus 75 anys i a l'Editorial Corimbo, MTM Editors i Símbol Editors pel seu 25è aniversari.

Des de la seva primera convocatòria, el premi Atlàntida ha recaigut en personalitats com Václav Havel, Jacques Santer, Viviane Reding, Fabià Estapé, José Manuel Blecua, Javier Solana, Jordi Savall, Joan Manuel Serrat, Jaume Plensa, Isabel Coixet, Jordi Herralde, Lluís Pascual, Carme Riera, les tres llibreries més antigues de Catalunya, la companyia de teatre Tricicle o Josep Maria Pou, entre d'altres.

El Centre de les Arts Lliures inaugura la nova mostra semipermanent dedicada al poeta

Joan Brossa per terra, paret i sala

Una de les parets amb peces i textos de la mostra

FRANCESC BOMBÍ-VILASECA Barcelona

Hem volgut obrir finestres i possibilitats de lectura perquè el visitant es deixi seduir i portar per Brossa", explica Anna Llopis, comissària de Joan Brossa. La sensació mental d'una felicitat completa. L'exposició semipermanent sobre el poeta que es va inaugurar ahir al Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa. La mostra exposa 66 peces de tota mena per explicar que, malgrat la diversitat, Brossa es va definir sempre com a poeta, ja fos a partir de la paraula escrita o en poemes visuals, objectes, escènics o parateatral -com ja va explorar l'anterior Altres Brosses. Joan Brossa i la poesia d'acció, el parateatre-, però també llibres d'artista, revistes, filmacions diverses i gravacions dels seus poemes a càrrec de quatre poetes actuals: David Caño, Blanca Llum Vidal, Oriol Sauleda i Raquel Pena.

És un desplegament artístic que no té data de tancament però sí que serà dinàmica perquè algunes de les peces exposades aniran canviant amb el temps, d'una banda perquè el fons brossià és molt ampli i de l'altra perquè algunes són molt fràgils i no poden estar gaire temps exposades al públic, com és el cas d'Escoça, un poema objecte de paper pintat que data del 1943 que amb prou feines s'havia vist gaire abans. En una estructura circular, l'obra brossiana es desplega per la sala amb la voluntat que no hi hagi ni jerarquies entre les diferents peces ni tampoc pedestals -tenint en compte el seu llibre *El pedestal són les sabates*-, i el visitant pot estar amantat a la sorpresa de trobar poemes projectats a terra, o a les

parets a qualsevol altura, o al mig de la sala en un expositor.

Tot plegat organitzat en dotze àmbits diferenciats sense fronteres: poesia, somni, fasciació, vigília, ombra, consciència, essència, llibertat, revolta, foc, silenci i teatre.

Així, encara que el recorregut és lliure, s'ha intentat explicar des del principi la importància que va tenir en el creador el seu pas per la Guerra Civil i l'opressió franquista pel seu compro-

A partir de la importància de J. V. Foix i Joan Miró es configura una obra poètica ben diversa

mis amb la llibertat i la subversió de les fronteres entre les diverses arts, ja que malgrat la diversitat de formats ell es va considerar sempre un poeta. Destaca la importància que van tenir J.V. Foix i Joan Miró en el seu desenvolupament, així com posteriorment l'amistat amb el poeta i diplomàtic brasiler João Cabral de Melo, de qui va prendre el caràcter social de la poesia que el va confirmar en el "posicionament davant del fet creatiu a través de la transgressió de codis per comunicar idees", segons explica Llopis.

Entre els materials desplegats també hi ha l'aproximació que Brossa va fer a l'eroticisme, amb els coneguts striptease de Centre Lem, però també a partir de textos en què tracta l'alliberament del cos o la unió lliure de les persones, o la publicació del 1979 *Po'Hen d'entrecuix*, amb textos entre d'altres de Quim Monzó. Una exposició per tornar a aprendre Brossa o rellegir-lo en tots els formats.

Poema objecte *Escanyapobres*

LA VANGUARDIA

42

FESTIVAL DE GÈNERES FANTÀSTICS DE BARCELONA
 9-12 DE NOVEMBRE DE 2023

#Festival42BCN
 barcelona.cat/festival42
 bnliteratura

GRANS NOMS DELS GÈNERES FANTÀSTICS

DISSABTE, 11 DE NOVEMBRE

11.00 h - CIBERFEMINISME: ART, CIÈNCIA, GÈNERE I TECNOLOGIA
 Amb Remedios Zafrá i Teresa López-Pellisa

13.00 h - VAMPIRS, CAÇADORS I IMPLANTS CIBERNÈTICS: ELS MONS INDESTRUCTIBLES DE JAY KRISTOFF
 Amb Jay Kristoff i Sofia Guerrero

19.45 h - LA GRAN TAULA DEL 42: QUIN FUTUR HA DE RECREAR EL GÈNERE?
 Amb Steven Erikson, Tim Pratt, Wu Ming-Yi, Cat Rambo, Ann Leckie i Ada Hoffman

DIUMENGE, 12 DE NOVEMBRE

10.00 h - D'HEROIS I LLEGENDES: MITOLOGIA ROMANA, LA GRAN DESCONEGUDA
 Amb Giovanni Nucci i Mònica Miró

11.00 h - MORTALS O IMMORTALS: ELS REPTES DE LA VIDA ETERNA EN LA REALITAT I LA FICCIÓ
 Amb Ricard Solé, Salvador Macip, Carme Torras, Francisco Martorell Campos i Muntsa Mimó

HI HA ALTRES MONS I TOTS SÓN A FABRA I COATS.

Ajuntament de Barcelona

BARCELONA CULTURA

Barcelona Capital Cultural Clivertics

Barcelona Capital de la Literatura UNESCO

Un moment de l'assaig de Pobra *Els ossos de Montaigne*, amb dramaturgia de Sadurni Vergès

'Els ossos de Montaigne', la pausa per poder tirar endavant

Glòria Balañà dirigeix un muntatge híbrid a la Brossa

MAGÍ CAMPS
Barcelona

La pandèmia va ser una aturada obligada a la vida de tothom, però abans la directora teatral Glòria Balañà ja en va haver de fer una altra, individual, per una malaltia. Això la va portar a rumiar sobre la pausa, sobre el moment que tot s'interromp i que tot recomença des d'un altre punt, i d'aquí van sorgir dos muntatges: el monòleg *Tot el que passarà a partir d'ara*, que va ser un èxit al Teatre Lliure a l'abril, i *Els ossos de Montaigne*, que s'estrena dimecres a la Fundació Brossa-Centre de les Arts Lliures.

Partint de la mateixa premissa, Balañà ha arribat a dues peces de factura molt diferent. En la primera, va comptar amb la dramaturgia de Joan Yago, i ara és Sadurni Vergès qui signa aquesta producció que es va estrenar al Grec. *La Vanguardia* ha assistit a un assaig.

"Les restes de Montaigne es van trobar el 2019 en un soterrani de Bordeus, i això és el que fa que introdueixi aquesta idea

de pausa —explica Balañà—. Tot s'atura i, al principi de l'obra, el públic entra per l'antic edifici de la Seca, que casualment també és del segle XVI, on unes arqueòlogues excaven les restes de Montaigne. Una de les actrius despenja un quadre, que és *L'Angelus* de Millet, que també té aquest sentit de pausa, d'aturar-se a resar, i es desplaça del segle XXI al segle XVI, al teatre pròpiament dit, on

"És un viatge sensorial amb reflexions sobre la mort, l'amor, la malaltia, el valor del silenci", diu la directora

continua el muntatge dins d'un castell, perquè Montaigne s'hi va confinar durant deu anys per escriure els seus *Assajos*".

Balañà explica que les campanes de l'angelus són les que acompanyen aquest trànsit de segles i que, aleshores, el públic se'n va a les butaques i es posa uns auriculars per sentir els textos

filosòfics i poètics que han triat per il·lustrar aquesta pausa. "Són textos de Pascal, Plató, Žižek, Sontag, Cage..., que ens fan viatjar en el temps".

Per al muntatge, Balañà ha triat dues ballarines i una actriu: són la companyia UnaiUna, formada per Laura Lliteras i Marina Fullana, i Daniela Brown. "El projecte d'explorar la pausa, el silenci, la ruptura, individual o universal, va començar amb la idea de portar textos filosòfics a escena, i ho vaig començar a fer amb Anna Maria Ricart, que no hi va poder continuar. Vaig seguir sola i finalment s'hi va afegir el dramaturg Sadurni Vergès".

"Un article de Franco Bifo Berardi em va fer entendre que això podia ser molt teatral —continua Balañà—. I hi vam incorporar els escacs, que també simbolitzen la pausa per pensar, que remetem a la mort i que era el joc de la cort i els intel·lectuals. Hi ha un quadre preciós de l'època, *La partida d'escacs*, de la pintora italiana Sofonisba Anguissola, en el qual dues dones juguen a escacs i una germana i una minyona observen el joc, i m'ha servit de porta d'entrada per explorar l'acció".

Balañà també ha comptat amb la veu, entre d'altres, d'Alex Brendemühl per als textos que sent el públic i que es diuen en diverses llengües. "Reconec que és un espectacle una mica exigent per a l'espectador, però és una proposta que entra pels sentits. L'objectiu és que el públic pugui fer un viatge sensorial i que s'emporti reflexions boniques relacionades amb la mort, l'amor, la malaltia, el valor del silenci...", conclou.

'Desert', Atresbandes i la pitonissa

■ Atresbandes, la companyia resident del Teatre Lliure, estrena *Desert*, demà a Gràcia. "Teniem un cert cansament mental i per això va néixer *Desert*"—diu Albert Pérez Hidalgo—. La pitonissa de Mònica Almirall li va dir que els següents tres anys havia de travessar el desert". I ella respon: "No hi he anat

mai, i em feia molta mandra i por, però vaig veure que l'imaginari del desert era molt potent". El tercer membre d'Atresbandes, Miquel Segovia, conclou: "D'entrada, aquesta travessia no és plaent i està envoltada de silenci, on l'escolta d'un mateix busca en el passat i en el present". / M. Camps

La nova censura també cau sobre l'adaptació teatral de 'La vida de Brian'

RAFAEL RAMOS
Londres. Corresponsal

Roald Dahl, el James Bond de Ian Fleming, les novel·les d'Agatha Christie... La nova censura, sota la bandera de la correcció política en tot el que fa referència a gènere i raça, ha arribat també a l'adaptació teatral de *La vida de Brian* que està preparant John Cleese per a la seva estrena l'any que ve.

La icònica comèdia cinematogràfica de Monty Python, epítom del humor de la irreverència, la sàtira, el surrealisme i l'absurd, ha sobreviscut des de la seva creació el 1979 als atacs dels hipòcrites que posaven el crit al cel pels seus acudits i paròdies. Però ara ha topat amb la ideologia de gènere i el lobby dels qui desafien la definició biològica dels sexes —considerada regressiva— i opten per una altra ideologia basada en la identitat i "el que un se sent".

En una de les escenes de *La vida de Brian*, el personatge de Stan (l'actor Eric Idle) informa els membres del Front Popular de Judea que vol ser una dona i dir-se a partir d'aquell moment Loretta, "perquè tot home té dret a tenir fills si aquest és el seu desig", en un llenguatge formulat fa més de quatre dècades però que subscriuria avui algun partit que es considera progressista.

El que podria denominar-se "censura identitària", centrada principalment en qüestions de gènere i raça, ha assolit tanta força al món de l'espectacle que

sexe biològic i per haver-se burlat d'un article que feia servir el terme "persones que menstruïn" en lloc de "dones". En la mateixa línia de la sanitat britànica, que fomenta la referència a "persones que donen a llum" en substitució de "mares", fet que faria feliç l'Stan (o Loretta) de *La vida de Brian*. Universitats i museus es desmarquen dels vincles colonials i imperials...

A la pel·lícula, el personatge de Cleese respon a l'home que vol tenir fills que li resultarà difícil perquè no té un úter, però el Front Popular de Judea defensa en qualsevol cas el seu dret a donar a llum (encara que sigui impossible a la pràctica) com a "símbol de la nostra lluita contra l'opressió". L'actor s'ha queixat de les pressions per re-

Alguns actors consideren ofensiva l'escena en què un home vol ser dona i tenir fills

tirar aquesta escena, però no ha dit si al final hi serà o no, única-ment que a l'adaptació teatral "hi haurà canvis".

La vida de Brian va ser criticada com a "blasfema" des d'un punt de vista religiós i clerical (i fins i tot prohibida inicialment a Irlanda), però va sobreviure a la censura del seu temps. Monty Python, en canvi, ho tindria difícil ara, quan les referències al sexe, el gènere, la raça, l'aspecte

La polèmica escena, amb Idle a l'esquerra i Cleese al seu costat

alguns actors involucrats en l'adaptació teatral de la pel·lícula de Monty Python han dit a Cleese que l'escena en què Stan vol convertir-se en Loretta "és ofensiva i inacceptable". O sigui, que una cosa és burlar-se de la religió, i una altra fer bromes respecte als homes que se senten i es defineixen com a dones (o viceversa).

Al món britànic de la literatura, el cinema i el teatre el poder d'aquest lobby és tan gran que l'escriptora J.K. Rowling ha estat acusada de transfòbia a les xarxes per la seva defensa del

físic i les incapacitats s'estan tornant tabú i un creador ha d'anar amb peus de plom per no ser "cancel·lat". Les novel·les de Roald Dahl (autor de *Mattilda* i *Charlie i la fàbrica de xocolata*) han estat reeditades, de la mateixa manera que les d'Ian Fleming, per atenuar el comportament i llenguatge masculista de James Bond, i fins i tot les d'Agatha Christie per eliminar "referències ofensives a l'etnicitat". De la càrrega de la cavalleria del que és políticament correcte tampoc no se n'ha deslliurat *La vida de Brian*.

Fa uns dies, al diari Ara, l'escriptora Carlota Gurt reflexionava sobre la precarietat de les presentacions de llibres i es preguntava si s'ha de mantenir un ritual que sovint no compleix les mínimes condicions de decència. Gurt imaginava un món editorial en què l'assistència a les presentacions fos prou nombrosa per justificar l'esforç d'organitzar-les i en què tant els autors promocionats com els presentadors fossin remunerats. També subratllava l'absurditat de perpetuar una fórmula que, tot i que no acostuma a funcionar, es manté com una superstició i un abús crònic de confiança.

Hi ha precedents documentats en què les fantasies de Gurt es compleixen: bona assistència, excel·lent organització i remuneració. Però són casos tan excepcionals que guanya la regla d'unes bones intencions que sovint degeneren en vergonya i precarietat. Com tants debats enquistats, el de la utilitat de les presentacions genera diagnòs-

Molta oferta, poca demanda

Sergi Pàmies

tics diversos. Hi ha qui entén que són un model obsolet, que serà assimilat per presentacions no presencials a través de streaming. És un vaticini que pot semblar ciència ficció, sobretot perquè l'univers no presencial no alimenta les vanitats recompensades a través dels sentits ni unes hipotètiques interrela-

cions vagament satisfactòries. No parlo de les croquetes i les copes, que ja fa temps que van desaparèixer, però sí del ritual en què, amb certa il·lusió, conflueixen lectors, llibreters i editors.

Fa uns anys, en un article titulat *Apologia de las presentaciones de libro* (*Lecturas Libres*), Atenea Cruz ironitzava sobre l'abisme entre les expectatives dels autors i la realitat. Cruz lamentava el pessimisme sulfúric dels que són brillants a l'hora de detectar les falles del sistema sense proposar alternatives. I després de celebrar una presentació retransmesa a través d'Instagram (que va seguir en pijama i des del llit), afegia: "En mi experiencia como funcionaria pública pude constatar también la importancia de estos eventos para subsanar la autoestima de escritores y poetas que, a ojos vistas, sufrieron de falta de atención durante su infancia o acoso escolar. Nada mejor que una hora de reflectores para compensar una vida de incomprensión y aislamiento". En el panorama que descriu Gurt, en canvi,

l'atenció dels focus no podria tenir efectes gaire terapèutics perquè, en general, les presentacions de llibres s'oficien en locals semideserts en què el voluntarisme, lluny de transformar-se en estímul, degenera en un fracàs que agreuja el desànim dels autors (i dels llibreters). L'única esperança és que

Com tants debats, el de la utilitat de les presentacions genera diagnòstics diversos

tots aquests abusos i moments de secreta humiliació acabin inspirant pàgines de literatura altament rabiosa i rancuniosa. Pàgines tan devastadores i intenses que hi hagi cua per voler-les presentar en unes condicions de dignitat mínimament acceptables, tant per l'oferta com per la demanda.

Dos muntatges teatrals es videotruquen i fan escenes comunes

La Brossa i el Tantarantana estrenen dues versions simultànies de *[Blank]*, d'Alice Birch

MAGÍ CAMPS
Barcelona

La paraula anglesa *blank* fa referència al buit, a l'esquerda pregonera que separa la generació adulta de la jove, però també a la distància existent entre les persones que han patit desajustos del sistema judicial respecte de les altres. Aquesta és l'esquerda que explora *[Blank]*, l'obra d'Alice Birch, que s'estrena en català en traducció d'Helena Tornero.

Birch és dramaturga (*Revolt*) i guionista (*Lady Macbeth, Suc-*

cession), i el 2019 va escriure aquesta obra, que es compon d'un centenar d'escenes i que, "si es representessin totes, suposarien més de set hores de funció", detalla Ferran Murillo, director del Tantarantana, teatre que amb la Fundació Joan Brossa presenten dues versions d'aquesta mateixa obra.

Birch no pretén que l'obra es faci sencera, per això dona absoluta llibertat a qui la dirigeixi, perquè triï les escenes que consideri, assigni el sexe que vulgui als personatges i es prengui les llicències que consideri, com

Els intèrprets de la Brossa i el Tantarantana que estrenen *[Blank]*

els muntatges que s'han fet fins ara en altres països s'havia representat en un sol escenari, en l'estrena catalana es resol amb videotrucades. Les dues obres es representaran simultàniament a un extrem i l'altre de Ciutat Vella i, en un exercici de sincronització que encara està acabant d'ajustar l'equip tècnic, que és el mateix a tots dos muntatges, en quatre moments de l'obra el públic veurà la connexió en directe.

Chornet destaca que els dos escenaris, els dos muntatges i el fet que es comuniquin per videotrucades "remarca encara més la distància" que hi ha entre els uns i els altres. "Són dues generacions amb una diferència d'edat com de pares i fills, però les relacions entre adults i joves són diverses", afegix.

Les representacions que ja s'han fet han tingut intèrprets femenines, "perquè és veritat que segons quins personatges han de ser dones per la temàtica que aborden", afirma Chornet. De fet, "Birch va escriure l'obra amb motiu del 40è aniversari de la companyia Clean Break, que treballa amb dones que han patit problemes d'exclusió pel sistema judicial", explica Tornero, i és per això que a les escenes apareixen assistents socials, persones que han patit assetjament escolar i sexual, cossos sexualitzats...

La Fundació Joan Brossa i el

explicita a la introducció. "Les escenes tenen sentit per si mateixes", apunta Tornero. Només cal tenir en compte si el personatge és un adult o és un menor, res més.

A bodes em convides!, devia pensar Roberto Romei, del Tantarantana, quan la va descobrir i es va plantejar de fer-ne un muntatge: "Ella declara que cada director ha de fer la seva dramaturgia, i això és un joc fantàstic per al director". Tornero la va traduir sencera i Marc Chornet, de la Fundació Joan Brossa, es va afegir al projecte.

Com que tenien barra lliure, han fet un pas més i han desmuntat l'obra en dos escenaris, intercanviant directores. Al Tantarantana hi actuen quatre intèrprets joves, dirigits per Chornet, i a la Brossa quatre adults, dirigits per Romei. Són escenes explícitament assignades només a joves (20) o només a adults (15).

Però també n'hi ha en què s'interrelacionen. Això, que en

Les obres, que són diferents a cada sala, plantegen l'esquerda intergeneracional i l'exclusió judicial

teatre Tantarantana són dues de les fàbriques de creació que funcionen a Barcelona i enceten una col·laboració inèdita esperen que tingui més fruits. El British Council de Barcelona també dona suport a la iniciativa, per l'autoria britànica. Els dos muntatges de *[Blank]* es representaran simultàniament del 14 de febrer al 12 de març.

LA VANGUARDIA

BCN NEGRA 23 DEL 6 AL 12 DE FEBRER

VIDES DOBLES I CRIMINALS

A El Molino, als Aribau Multicines i a la Filmoteca, entre altres espais de la ciutat, us parlaran aquests dies sobre vides dobles, personalitats múltiples i existències ocultes. Se n'encarreguen autors i autores com **Claudia Piñeiro, Leonardo Padura, Dominique Manotti, Laura Lippman, Dolores Redondo, Dror Mishani, Petros Márkaris, Margarida Arizeta, Graeme Macrae Burnet, Jon Bilbao, Romain Slocombe, Tahar Ben Jelloun, Juan Gómez-Jurado, Antonio Manzini, Núria Cadenes, Alexis Ravelo, Nuria Barrios, Rosa Ribas, Victor del Arbol o Lorenzo Silva, entre molts altres.**

Del 6 al 12 de febrer, veniu a descobrir la "doble vida" de BCN Negra 2023.

barcelona.cat/bcnegra
#BCNnegra
f bcnliteratura

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE CULTURA Y DEPORTE

Barcelona Capital Cultural i Científica

Barcelona Capital de la Literatura i l'Espectacle

BARCELONA CULTURA
Ajuntament de Barcelona

TEATRO CRÍTICAS

Cuando el género es circunstancia

Tres siglos de diferencia separan dos historias de mujeres obligadas a comportarse como hombres

POR JAVIER VALLEJO

Las mujeres tenían prohibido actuar en la Inglaterra isabelina, pero en la España de los Austrias podían abrirse paso como actrices, empresarias y escritoras teatrales. Ana Caro de Mallén, autora de *Valor, agravio y mujer*, briosa comedia de capa y espada estrenada anteayer por la Compañía Nacional de Teatro Clásico, fue una de las primeras protoperiodistas de Europa, además de una comediógrafa prestigiosa. Leonor, la protagonista de su obra, no solo se disfraza de hombre para irse a Bruselas en busca de Don Juan, su voluble amante, sino que se convierte en un consumado espadachín para darle muerte. Cuando se viste de varón, no lo hay más gallardo.

La autora cordobesa versifica divinamente, crea personajes con grosor psicológico y tiene un acusado sentido del humor irónico, tanto es así que le hace decir al gracioso Ribete que los poetas en el Madrid de Felipe IV son tan innumerables "que aún quieren poetizar / las mujeres, y se atreven / a escribir comedias". En su día, al público no debió de sorprenderle el género de la autora, pues había un ramillete de ellas, pero sí debió de encantarle ver cómo la arrojada actriz protagonista se batía a espada con dos hombres y salía triunfante del envite, como salió anoche la bravísima Julia Piera tras sendos dueños espectaculares trenzados minuciosamente por el maestro de armas Pau Aran.

En su combate con Don Juan, hidalgamente interpretado por Pablo

Gómez-Pando, Leonor es una fiera que se transmuta de repente en ninfa, como Mister Hyde se convierte en el Doctor Jekyll en la novela de Stevenson. La dirección de Beatriz Argüello, rica en simbolismos tales como el de las pecheras rojas que llevan los ames de gallos, tiene su culmen en la escena donde Leonardo (así se hace llamar Leonor desde que determinó vengarse) le enseña a Don Juan un retrato de sí misma. En este montaje, en lugar de mostrarle el retrato, Leonardo agarra un peto de acero bruñido y lo pone delante de ambos. Al ver allí reflejado el rostro de su rival, el burlador reconoce en él la faz de la mujer que amó, aunque sigue sin identificarla cuando la tiene delante.

«Es verosímil la emocionante historia de esta joven aguerrida? Nomen est inanis. La Catalina de Erauso, la Monja Alférez, escritora, soldado y aventurera donostiarra, coetánea de Caro de Mallén. Huida de un convento con 15 años, vestida de varón siempre, peleó contra medio mundo y dio muerte a unos cuantos. Fue hombre por necesidad. Como lo será tres siglos después Ella Gericke, cuya historia recogió en 1988 Manfred Karge, director, autor y actor alemán forjado en el Berliner Ensemble de Helene Weigel, viuda de Brecht. *Hombre por necesidad*, estrenado esta semana en el Teatro del Barrio, es un soliloquio soberbio dirigido por Eva Redondo en el que Gericke, interpretada por Gabriela Flores, cuenta cómo, ante la muerte temprana de su esposo, tuvo que aprender a manejar el toro mecánico para hacerse pasar por él y seguir cobrando un salario.

Ella Gericke fue hombre a todos los efectos durante los estertores de la República de Weimar, en el III Reich y en la República Federal, y como a tal lo explotaron siempre: su intérprete no lo relata por menudo, sin sentimentalismos, en este espectáculo conmovedor, el primero de Karge estrenado en España en castellano.

Valor, agravio y mujer
 Texto: Ana Caro de Mallén. Dirección: Beatriz Argüello. Teatro de la Comedia. Madrid. Hasta el 4 de junio

Hombre por necesidad
 Texto: Manfred Karge. Dirección: Eva Redondo. Teatro del Barrio. Madrid. Hasta el 3 de mayo

Pablo Gómez-Pando y Julia Piera, en una escena de *Valor, agravio y mujer*. SERGIO PARRA/CINTO

Bienvenidos al teatro 'noir'

POR RAQUEL VIDALES

El género negro es poco usual en el teatro. Hablamos del *noir* clásico literario (Agatha Christie, Doyle, Chandler, Hammett, Vázquez Montalbán, Simenon) y su traslación al cine o la televisión con un imaginario concreto: detective solitario con gabardina, varios sospechosos, casas de citas, jazz, noches desiertas, romances pasajeros. Un montón de topicazos que han ido evolucionando pero reconocibles a pesar de todo y precisamente por ello reconfortantes: una guía para interpretar el mundo. Justo ese parece ser el impulso inicial de *Asesinato de un fotógrafo*, nueva obra del dramaturgo, director y actor Pablo Rosal, autor que dio muestras de su singularidad e inteligencia en *Los que hablan* (montaje revelación en 2020 y todavía activo) y después en el monólogo *Gastroponce* (también en cartel). Ahora vuelve a darlas con este montaje, en el que él mismo se presenta solo en el escenario y nos embriaga con su refinado uso del lenguaje y su habilidad para hurgar en los absurdos de la vida utilizando sus propios clichés.

Lo hace en *Los que hablan* retorciendo frases hechas y también en *Asesinato de un fotógrafo*. "A veces no hay nada mejor que un cliché", dice casi al final de la obra su personaje, un detective que ha llegado a la resolución del caso que lo ocupa y reúne a todos los sospechosos para

comunicar su veredicto a la manera clásica. Antes hemos revisado con él unos cuantos tópicos. La gabardina, la casa de citas, el idilio de una noche, la búsqueda de indicios, interrogatorios, paseos y cavilaciones deliberadamente inverosímiles porque nadie es tan listo como Colombo. Esto es homenaje y parodia al mismo tiempo. En todo caso, lo importante aquí no es el suceso sino el relato, que es lo que marca la diferencia entre una serie de policías tipo *CSI* y una novela de Simenon. La literalidad frente a la poética.

Rosal vota por la poética y la aplica en todos los sentidos. Con las palabras, la música, las imágenes. Y con muchas elipsis, que es lo contrario de la literalidad. Contribuye también la puesta en escena, dirigida por Ferran Dordal, que se plantea como una fotonovela; la narración de Rosal (que adopta distintas voces para distinguir los diferentes personajes) se apoya con la proyección de fotografías de los escenarios donde se desarrollan los hechos. Siempre sin personas. Calles, despachos, casas vacías. Es lo mejor del montaje: un disparadero para la imaginación. Lo más flojo: se agradecería algún recurso escénico más para que no resulte tan lineal.

Asesinato de un fotógrafo
 Texto: Pablo Rosal. Dirección: Ferran Dordal i Lalueza. Teatro de La Abadía. Madrid. Hasta el 23 de abril

Los espejos infinitos de Brossa

POR ORIOL PUIG TAULÉ

Hay artistas polifacéticos, y luego está Joan Brossa. El Centre de les Arts Lliures de la Fundació Joan Brossa acaba de estrenar *#Brossa*, el nuevo espectáculo de la compañía Del Furbí. El inmenso legado del poeta catalán sirve de material para una propuesta de teatro físico con música en directo, uno de los múltiples (e infinitos) recorridos que permite el enorme corpus brossiano. Un cobrador del frac se presenta en la sala del Born reclamando la deuda que le debe el artista residente. Joan Brossa escribió muchísimo teatro y poesía, aunque casi siempre es recordado por su faceta de artista visual. *#Brossa* parte del *hashtag*, símbolo que el poeta nunca utilizó pero seguro que hoy integraría en su obra, para adentrarse en su inmenso catálogo. Las puertas-espejo diseñadas por Ramon Ivars y la directora Gemma Beltran funcionan de maravilla en sus múltiples funciones: ventana, reflejo o punto de acceso al laberinto de la obra brossiana. Sumados a la buena iluminación de David Bofanull, estos permiten que los intérpretes leviten en el espacio exterior o se conviertan en trapecistas ante nuestros ojos. El truco, cuanto más simple mejor.

La compañía Del Furbí basa sus propuestas en la *comedia dell'arte*, el teatro físico y la interpretación de música *a cappella*, técnicas que los tres intérpretes de *#Brossa* dominan

a la perfección. Queralt Albinyana, Anna Alborch y Marc Pujol son, como el poeta, muy polifacéticos: cantan de Wagner, flamenco y sardanas, se convierten en Arlecchino, Colombina y Pantalone, o transforman la letra A en una marioneta con gran facilidad. Las múltiples capas y reovecos de la obra brossiana conviven aquí con armonía, gracia y alegría. También aparece, como por arte de magia, un *strip-tease* de la mítica Christa Leerm, en una de las escenas más bonitas del espectáculo. Y *#Brossa* nos recuerda que un chiste de Eugenio puede ser tanto o más brossiano que un poema visual. "¡La A!".

"Si quieres tener éxito, monta un festival de mierda". El humor es una faceta imprescindible de Brossa, poeta que definió España con el brillante poema visual *País*: un balón de fútbol con peineta. El espectáculo se puede complementar con la fantástica exposición *Altres Brosses*. Joan Brossa i la poesia d'acció, el *parateatre*, comisariada por Joan Maria Minguet Batllori y que se puede visitar en la primera planta. Brossa es poesía, teatro, magia, *performance*, circo, transformismo... Todo esto y mucho más. Tenemos Joan Brossa para rato.

#Brossa
 Dirección y dramaturgia: Gemma Beltran. Centre de les Arts Lliures. Barcelona. Hasta el 30 de abril

AMB EL SUPORT DE:

